

Незалежний експертний огляд тижня (15-21 травня)

**ЕНЕРГЕТИЧНА СТРАТЕГІЯ ТА ЕНЕРГОБЕЗПЕКА КРАЇНИ:
ВУГІЛЬНА ПРОМИСЛОВІСТЬ ТА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА**

Міністр енергетики та вугільної промисловості України Ігор Насалик заявив про приїзд після 16 травня 2017-го року робочої групи потенційних американських контрагентів, які вивчатимуть ситуацію щодо можливості поставок в Україну з США до 2,5 - 3 млн. тонн вугілля антрациту марки А¹. Про це повідомило радіо “Голос столиці”. Проте імпорт може бути лише надбудовою, тобто тимчасовим заходом. А базисом будь-якої стратегії повинне бути внутрішнє виробництво цього ж товару, тобто вугілля марки А у випадку реінтеграції територій, охоплених ДНР та ЛНР, або використання іншого товару чи способу виробництва на внутрішньому ринку України (атомна енергетика, газомазутні блоки ТЕС, блоки ТЕС, що працюють на вугіллі газової групи, також як і гібридні блоки спалювання вугілля як марки А, так і марки Г).

Загальнодержавна програма розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року

У загальнодержавній програмі розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року, затвердженій Законом України від 21 квітня 2011 року № 3268-VI, було визначено, що “вугілля в Україні - єдина енергетична сировина, запасів якої потенційно достатньо для забезпечення енергетичної безпеки держави. Видобуток вугілля і його переробка в готову вугільну продукцію на прогнозований період залишається основним джерелом забезпечення потреб України в енергоносіях”. Загальні ресурси вугілля України: балансові, позабалансові, прогнозні (за станом на 1 січня 2010 року) становлять 117,12 млрд тонн, у тому числі розвідані запаси - 56,25 млрд тонн, з них коксівних марок - 17,21 млрд тонн (30,6 відсотка), антрацитів - 7,60 млрд тонн (13,5 відсотка).

Найменування показника	Одиниця виміру	Усього	I етап		II етап	III етап
			2011	2012	2013-2020	2021-2030
2	3	4	5	6	7	8
Затвердження запасів вугілля кам'яного промислових категорій	млн т	1000	10	20	470	500
Приріст запасів вугілля кам'яного	млн т	572,4	25	30	206,4	311
Оцінка запасів і перспективних ресурсів вугілля кам'яного	млн т	1602,6	70	90	571,8	870,8
Затвердження запасів вугілля бурого промислових категорій	млн т	100	4	6	40	50
Приріст запасів вугілля бурого	млн т	103	1,5	4,5	41	56

¹ Марка А (антрацит). Антрацити об'єднують вугілля з показником відбиття вітриніту більше 2,59%. При виході легких речовин менше 8% до антрацитів відносяться також вугілля з показником відбиття вітриніту від 2,2 до 2,59%. Основна маса антрацитів використовується в енергетичних цілях. Середні та великі класи служать як бездимне паливо в комунально-побутовому секторі. Частина антрацитів направляється на виробництво термоантрацитів, які, у свою чергу, використовуються в якості основного вуглецевого наповнювача при виготовленні катодних блоків для електролізерів в алюмінієвій промисловості. Антрацити застосовуються також для виробництва карбіду кремнію і карбіду алюмінію. Джерело: <https://uub.com.ua/korysna-informatsiya/dstu-na-birzhovi-tovary>.

Найменування показника	Одиниця виміру	Усього	I етап		II етап	III етап
			2011	2012	2013-2020	2021-2030
Оцінка запасів і перспективних ресурсів вугілля бурого	млн т	670	30	50	220	370
Оцінка запасів і ресурсів торфу	млн т	17	1	1,5	8	6,5
Приріст запасів та ресурсів метану вугільних родовищ	млрд куб. м	9,5	0,3	0,3	3	5,9
Оцінка запасів та ресурсів метану окремих ділянок вугільних родовищ	млрд куб. м	23,4	0,7	0,7	10	12

Джерело: додаток 3 до Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року, затвердженої Законом України від 21 квітня 2011 року № 3268-VI.

Загальнодержавна програма розвитку мінерально-сировинної бази України була прийнята за довго до Майдану, до проголошення ДНР-ЛНР, до їхньої блокади, наслідком чого став реімпорт вугілля марки “антрацит” з блокованих територій з Російської Федерації.

Нова енергетична стратегія України до 2035-го року.

Питання побудови енергетичної безпеки, тобто диверсифікації джерел постачання та енергетичної незалежності України є в числі пріоритетних. Одним з кліше стала залежність України від імпорту енергетичних ресурсів. Проте енергозалежність насправді існує не для всього асортименту товарів і не в кожному з регіонів.

Міністерство палива та енергетики України продовжує проводити обговорення проекту нової енергетичної стратегії України до 2035-го року². Обговорення проекту нової Стратегії проходить шляхом телемостів Міністерства палива та енергетики України з областями, куди запрошуються як представники обласних державних адміністрацій, так і експерти у галузі енергетики.

Як відомо, уперше така Стратегія до 2030-го року була схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 березня 2006 р. № 145-р, яка з’явилась незабаром після підписання Меморандуму між Україною та Європейським Союзом про порозуміння щодо співробітництва в енергетичній галузі від 01.12.2005³. А нині діюча Стратегія також була прийнята не у вигляді Закону України, а розпорядженням Кабінету Міністрів України № 1071 від 24.07.2013 року.

Пункт 4 § 1 Регламенту Кабінету Міністрів України, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 18 липня 2007 р. № 950, визначив, що “Кабінет Міністрів видає на основі і на виконання Конституції та законів України, актів Президента України та постанов Верховної Ради, прийнятих відповідно до Конституції та законів України, у межах своєї компетенції постанови і розпорядження, обов’язкові для виконання”.

Звичайно, якщо до розпорядження не додавати план дій, моніторингу та звітності, то воно так і залишається документом із серйозним інтелектуальним навантаженням, проте не містить ані плану заходів, ні посилання на джерела фінансування, також як і відповідальних виконавців заходів. До того ж у сегменті вторинних енергетичних ресурсів Мінпаливенерго

²

http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/publish/officialcategory;jsessionid=DCD19D451D833696C70F6B07C042F205.app2?cat_id=245165726.

³ Україна вступила 2011 року до Секретаріату Європейського Енергетичного співтовариства, У відносинах з ЄС сторони виконують вимоги III-го енергетичного пакету та вимоги Асоціації "Україна-ЄС".

та його дочірні підприємства⁴ за рідким винятком⁵ не контролюють ті суб'єкти господарювання державної та приватної форм власності, на які поширюється дія Енергетичної стратегії, тому на етапі обговорення міжвідомче погодження проекту нормативно-правового акту відіграє дуже велику роль.

Поточна стратегія до 2030-го року, крім вступу, складається з таких розділів:

- 2) прогнозування балансів паливно-енергетичних ресурсів (песимістичний, базовий та оптимістичний сценарії), що включає в себе прогнозний загальний паливно-енергетичний баланс на 2015-2030 рр., баланс електричної енергії (млрд. кВт*г), баланс вугілля, баланс нафти (млн. тонн), баланс природного газу (млрд. кубометрів).
- 3) стратегія розвитку електроенергетичної галузі, що включає електричну енергію, теплову енергію та відновлювані джерела енергії⁶.
- 4) стратегія розвитку атомної енергетики та промисловості (поточний стан та розвиток атомної енергетики, напрямки розвитку атомної енергетики України, розвиток інфраструктури підтримки експлуатації),
- 5) стратегія розвитку вугільної промисловості (поточний стан вугільної промисловості, прогноз споживання вугілля, розвиток і реформування вугільної промисловості),
- 6) стратегія розвитку нафтогазової галузі (споживання та видобуток газу, диверсифікація джерел імпорту газу, газотранспортна система, споживання нафтопродуктів, прогноз обсягів споживання нафтопродуктів, нафтопереробна галузь, видобуток нафти й газового конденсату, нафтотранспортна система, пріоритетні напрямки державного регулювання нафтогазової галузі),
- 7) пріоритетні напрями енергозбереження, потенціал розвитку нетрадиційних і відновлюваних джерел енергії (основні принципи державної політики в сфері енергоефективності, потенціал розвитку нетрадиційних і відновлюваних джерел енергії й альтернативних видів палива),
- 8) загальні екологічні проблеми, зумовлені виробничою діяльністю підприємств паливно-енергетичного комплексу, та шляхи їх розв'язання.
- 9) гарантування енергетичної безпеки,
- 10) фінансове забезпечення розвитку паливно-енергетичного комплексу.
- 11) державне управління та регулювання в енергетиці та участь громадськості в прийнятті рішень,
- 12) інтеграція в Європейський Союз у сфері енергетики,
- 13) науково-технічне та кадрове забезпечення,
- 14) програми та документи, необхідні для реалізації Енергетичної стратегії.

Базовий сценарій Стратегії

Базовий сценарій	2010 (факт)	2015 пр.	2020 пр.	2025 пр.	2030 пр.
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
1.1 Виробництво електроенергії на АЕС, млрд. кВт*г	47,3%	42,3%	40,7%	44,4%	47,2%
1.2 Виробництво електроенергії на ГЕС	6,4%	5,6%	5,5%	5,4%	5,0%
1.3 Виробництво електроенергії на ГАЕС ⁷	0,5%	1,4%	3,0%	2,7%	2,5%

⁴ Постановою Кабінету Міністрів України від 03.09.2014 р. №398 прийнято рішення про ліквідацію Національної акціонерної компанії "Енергетична компанія України". Наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 10.09.2014р. №638, за погодженням з Кабінетом Міністрів України (постанова від 03.09.2014 №398), затверджено ліквідаційну комісію у складі 10 осіб.

⁵ Приклад: наказ Мінпаливенерго України від 13.03.2006 N 76 "Про створення ДП "Укртранснафтопродукт", якому в управління було передано Одеський НПЗ.

⁶ ЗУ від 13.04.2017-го року.

⁷ В усьому світі функціонує близько 4000 ГАЕС, з найбільшою питомою вагою в економіці Австрії, Швейцарії, Франції.

Базовий сценарій	2010 (факт)	2015 пр.	2020 пр.	2025 пр.	2030 пр.
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
1.4 Виробництво електроенергії на ТЕС – вугілля	36,2%	39,5%	36,4%	33,6%	32,3%
1.5 Виробництво електроенергії на ТЕС – газ ⁸	0,0%	0,9%	0,8%	0,8%	0,7%
1.6 Виробництво електроенергії на ТЕЦ і блок-станції	9,6%	8,8%	8,5%	8,1%	7,4%
1.7 Виробництво електроенергії на ВДЕ	0,0%	1,4%	5,1%	5,0%	5,0%

Джерело: Розпорядження КМУ № 1071 від 24.07.2013 року.

Як бачимо, зі 188 млрд. кВт*г, фактично вироблених в Україні у 2010-му році, що становило 98,43% прибуткової частини балансу електричної енергії, базовий сценарій Стратегії передбачає, що до 2030-го року виробництво електроенергії на АЕС та виробництво електроенергії на ТЕС з вугілля до 2030-го року сумарно так і становитимуть 79,5% виробленої електроенергії.

Крім відновлювальних джерел енергії (ВДЕ), всі інші технології базуються на тому, щоб чи то за допомогою пального (ТЕС, ТЕЦ чи АЕС) розігріти пар, який приведе в обертальний рух турбіну, в результаті чого вироблятиметься електроенергія, чи то за допомогою водяного потоку (ГЕС). На когенераційних установках ТЕЦ теплообмінник використовується також для виробництва та постачання теплової енергії.

З наступної таблиці зрозуміло, що загальна встановлена потужність електрогенеруючих станцій України на кінець 2012 р. склала 53,8 ГВт, з яких 51% припадає на теплові електростанції (ТЕС), 25,7% - на атомні електростанції (АЕС), 10,2% - на гідроелектростанції (ГЕС) і гідроакумулюючі електростанції (ГАЕС), 13,1% - на теплоелектроцентралі (ТЕЦ), блок-станції й інші об'єкти:

2012	ГВт	2030 пр.	ГВт	
53,8	100%	63,49	100%	Загальна встановлена потужність електрогенеруючих станцій України на кінець 2012 р.
27,44	51,00%			теплові електростанції (ТЕС),
13,83	25,70%			атомні електростанції (АЕС),
5,49	10,20%			гідроелектростанції (ГЕС) і гідроакумулюючі електростанції (ГАЕС) ⁹ ,
7,05	13,10%			теплоелектроцентралі (ТЕЦ).
0,00	0,00%	8,00	12,60%	Відновлювані джерела енергії (ВДЕ)

Джерело: Розпорядження КМУ № 1071 від 24.07.2013 року.

Щодо річного обсягу споживання первинних енергетичних ресурсів, то чинна енергетична стратегія України стверджує, що на виробництво електричної і теплової енергії ТЕС енергогенеруючих компаній у 2012 році використано:

37,5	млн. т вугілля,
42,0	тис. т мазуту та
0,5	млрд. м3 газу;

Джерело: Розпорядження КМУ № 1071 від 24.07.2013 року.

⁸ А в Російській Федерації, наприклад, 59% ТЕС працюють на газі, а 41% - на вугіллі. Наприклад, в РФ буре вугілля поділяють на 3 групи: 1Б; 2Б та 3Б. Групи 2Б та 3Б поділяють (кожну) на дві підгрупи. Розрізняють: буре вітринітове та буре фіозинітове вугілля. Кам'яне вугілля поділяють на 15 марок. Антрацити поділяють на 3 групи і 6 підгруп: 1АВ, 1АФ, 2АВ, 2АФ, 3АВ, 3АФ.

⁹ Див. Розпорядження КМУ від 13 липня 2016 р. № 552-р “Про схвалення Програми розвитку гідроенергетики на період до 2026 року”: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/552-2016-%D1%80>.

Що стосується вугілля – первинного (видобувного) енергетичного ресурсу, то викопне вугілля, крім енергетики, також використовується для одержання металургійного коксу, хімічної сировини та газифікації. В Україні вугілля, з якого вироблятиметься 32,3% електроенергії, стандартизується (класифікується) ДСТУ 3472-96.

Постановою Кабінету Міністрів № 827 від 12.12.1994 р. "Про затвердження переліків корисних копалин загальнодержавного та місцевого значення" до корисних копалин загальнодержавного значення віднесено такі види **твердих горючих корисних копалин** як:

- 1) буре вугілля,
- 2) торф,
- 3) кам'яне вугілля.

Як відомо, в системі міжбюджетних відносин з 2015-го року рентна плата розподіляється у пропорціях 75% до загального фонду державного бюджету, згідно з пунктом 5 частини 2 статті 29 Бюджетного кодексу України, та 25% до загального фонду обласного бюджету, згідно з пунктом 4 частини 1 статті 66 Бюджетного кодексу України.

Надрокористувачам Державною службою геології та надр України надаються спеціальні дозволи на користування надрами для геологічного вивчення, дослідної розробки та видобутку корисних копалин загальнодержавного значення.

Таблиця. Класифікація вугілля України, згідно ДСТУ 3472-96¹⁰.

Вид вугілля	Марка вугілля	Позначення марки	Класифікаційні показники				
			Середній показник відбиття вітриніту, R_0 , %	Вихід легких речовин V_{daf} , %	Товщина пластичного шару Y , мм	Індекс Рога RI , відн. Од	Теплота згоряння Q_{daf} , МДж/кг*
Буре	Буре Технологічні групи 1Б (W понад 40%), 2Б (31-40%), 3Б (W менше 30%)	Б ¹¹	<0,4	Від 50 до 70	-	-	<24*
Кам'яне	Довгополум'яне	Д ¹²	Від 0,4 до 0,6 (включно)	35-50	<6	-	-

¹⁰ Організаційну основу державної системи сертифікації становлять державні стандарти України. Згідно даних колишньої Державної служби технічного регулювання України, було розроблено Програму перегляду чинних в Україні міждержавних стандартів (ГОСТ), розроблених до 1992 року, та приведення їх у відповідність до Угоди про технічні бар'єри у торгівлі Світової організації торгівлі, затвердженої наказом Держспоживстандарту від 13.03.2006 № 77.

¹¹ **Марка Б (Буре).** Вугілля буре характеризуються низьким значенням показника відбиття вітриніту (менше 0,6%) і високим виходом легких речовин (більш 45%). Буре вугілля діляться залежно від вологості на технологічні групи: 1Б (вологість понад 40%), 2Б (30-40%), 3Б (до 30%). Буре вугілля використовуються як енергетичне паливо і хімічна сировина.

¹² **Марка Д (довгополум'яне).** Вугілля довгополум'яне представляють собою вугілля з показником відбиття вітриніту від 0,4 до 0,79% з виходом легких речовин більш 28-30% при порошкоподібному або слабосікливому нелеткому залишку. Довгополум'яне вугілля не спікається і відносяться до енергетичних вугіллях. Напрямки використання цього вугілля - енергетичне і комунально-побутове паливо, тому їх найбільш істотною характеристикою є теплота згоряння. При переході до наступної марки ДГ теплотворна здатність вугілля істотно збільшується. Дослідження показали, що довгополум'яне вугілля з невисокою зольністю можуть служити хорошою сировиною для виробництва синтетичного рідкого палива і хімічних продуктів, отримання формованого коксу і сферичних абсорбентів, низькотемпературного (до 700 градусів) коксування.

Вид вугілля	Марка вугілля	Позначення марки	Класифікаційні показники					Теплота згоряння Q _{dafs} , МДж/кг*
			Середній показник відбиття вітриніту, R ₀ , %	Вихід летких речовин V _{daf} , %	Товщина пластичного шару Y, мм	Індекс Рога RI, відн. Од	Відносний показник	
Кам'яне	Довгополум'яне газове	ДГ ¹³	0,50-0,80	35-48	Від 6 до 9 (включно)	-	-	
Кам'яне	Газове	Г ¹⁴	0,50-1,0	33-46	10-16**	-	-	
Кам'яне	Жирне	Ж ¹⁵	0,85-1,20	28-36	17-38	-	-	
Кам'яне	Коксівне	К	1,21-1,60	18-28	13-28	-	-	
Кам'яне	Піснувато-спікливе	ПС	1,30-1,90	14-22	6-12	Від 13 до 50 (включно)	-	
Кам'яне	Пісне	П	1,60-2,59	8-18***	<6	>13	Від 35,2 до 36,5 (включно)	
Антрацит	Антрацит	А	2,60-5,60	<8	-	-	<35,2	

Джерело: ДСТУ 3472-96.

¹³ **Марка ДГ (довгополум'яне газове).** Вугілля довгополум'яне газове представляє собою вугілля з показником відбиття вітриніту від 0,4 до 0,79% з виходом летких речовин більш 28-30% при порошкоподібному або слабоспікливому нелеткому залишку. Це вугілля є перехідними між вугіллям марок Д і Г. Від довгополум'яного вугілля воно відрізняється наявністю спікливості (товщина пластичного шару 6-9 мм, а від газових з аналогічною спікливістю - більш незначною крихкістю і підвищеною механічною міцністю). Остання обставина зумовлює переважання серед такого вугілля крупно - середніх класів. Вугілля марки ДГ також відносять до групи енергетичного вугілля. Для участі в коксових шихтах вони мало придатні, тому що утворюваний кокс відрізняється низькою механічною міцністю і підвищеною реакційною здатністю.

¹⁴ **Марка Г (газове).** Вугілля газові мають дві технологічні групи. Вітринітове вугілля (показник відбиття вітриніту від 0,5 до 0,89%) з виходом летких речовин 38% і більше, при товщині пластичного шару від 10 до 12 мм утворюють групу 1Г, вітринітове і інертнітове вугілля з показником відбиття вітриніту 0,8 - 0,99%, виходом летких речовин 30% і вище і товщиною пластичного шару від 13 до 16 мм утворюють **група 2Г**. Вологість газового вугілля зазвичай не перевищує 10%, зольність змінюється в межах від 7 до 35% з переважанням зольності 10-15%.

Газове вугілля використовуються, в основному, як енергетичне і комунально-побутове паливо.

На коксування направляються вугілля групи 2Г з товщиною пластичного шару більше 13 мм. Обмежена можливість застосування газового вугілля в шихті коксохімічних заводів, що виробляють металургійний кокс, пов'язана з тим, що воно при шаровому коксуванні обумовлює утворення мікротріщин в коксі, істотно знижуючи його міцність.

Газове вугілля з товщиною пластичного шару 8-12 мм використовуються для виробництва формованого коксу і сферичних абсорбентів, а вугілля з товщиною пластичного шару менше 8 мм - для газифікації та напівкоксування. Вітринітове малозольне вугілля марки Г з виходом летких речовин більше 42% є хорошим сировиною для виробництва синтетичного рідкого палива.

¹⁵ **Марка Ж (жирне).** Вугілля жирне поділяються на дві групи. До першої групи (1Ж) відносяться вугілля з показником відбиття вітриніту 0,8-1,19%, виходом летких речовин 28-35,9% і товщиною пластичного шару 14-17 мм. До другої групи (2Ж) відносяться вугілля з показником відбиття вітриніту 0,8-0,99%, виходом летких речовин 36% і більше, при товщині пластичного шару 26 мм і більше. До цієї ж групи належать вугілля з такими ж значеннями показника відбиття вітриніту, але з виходом летких речовин від 30 до 36% при товщині пластичного шару 18 мм і вище. Також до групи 2Ж включаються вугілля з показником відбиття вітриніту 1-1,19% з виходом летких речовин не менше 30% при товщині пластичного шару не менше 18 мм.

Вугілля марки Ж відносяться до особливо цінного коксівного вугілля і застосовуються головним чином в коксохімічній промисловості, складаючи від 20 до 70% коксових шихт. Кокс, отриманий з вугілля марки Ж, має високу структурну міцність.

Умовні позначення вугілля:

А – антрацит
ПА – півантрацит
П – пісне
ПС – пісне спікливе
К – коксове
СС – слабоспікливе
КЖ – коксове жирне
Ж – жирне
Г – газове
Д – довгополум'яне
Б – буре

Джерело: <https://uub.com.ua/korysna-informatsiya/dstu-na-birzhovi-tovary>.

За період 1991 - 2012 рр. виробнича потужність вугледобувних підприємств зменшилась з 192,8 млн. тонн до 85,9 млн. тонн на рік, або майже в 2,2 рази. Проте падіння відбувалось переважно з коксівним вугіллям.

Таблиця. Видобуто вугілля, млн. т.

	Коксівне вугілля	Енергетичне вугілля, у т.ч марки А (антрацит)	Усього видобуто	Потужність
1991	80	55	135	192,8 (2012)
2010	24	51	75	85,9 (2012)

Джерело: Енергетична стратегія до 2030-го року

СТРУКТУРА ВЛАСНОСТІ ШАХТ

	Контрольована територія	Непідконтрольна територія	Усього
Шахти, підпорядковані Міністерству енергетики та вугільної промисловості України	35	55	90
- у т.ч. функціонують	24 (21 тис.т на добу)		
- у т.ч. підтр. життєдіяльність	2 (водовідлив)		
- у т.ч. припинили видобуток	9		
Шахти у приватній власності	30	30	60
- у т.ч. вертикально інтегрована ТОВ "ДТЕК" ¹⁶			28 (18 млн. тонн)

¹⁶ ДТЕК - енергетичний підрозділ System Capital Management, найбільшої групи компаній України, що включає такі підприємства:

1) видобуток вугілля - ПАТ "ДТЕК Павлоградвугілля" (шахти "Степова", "Ювілейна", "Павлоградська", "Терновська", "Самарська", "Дніпровська", ім. Героїв Космосу, "Західно-Донбаська", ім. М. І. Сташкова, "Благодатна"), ПАТ "ДТЕК Шахта "Комсомолец Донбасу", ТОВ "ДТЕК Добропіллявугілля" (шахти "Алмазна", "Белицька", "Добропільська", "Новодонецька", "Піонер"), ТОВ "ДТЕК Свердловантрацит" (шахти "Должанська-Капітальна", ім. Я. М. Свердлова, "Червоний партизан", "Харківська", "Центросоюз"), ТОВ "ДТЕК Ровенькиантрацит" (шахти № 81 "Київська", ім. В. В. Вахрушева, ім. Ф. Е. Держинського, ім. Космонавтів, ім. М. В. Фрунзе, "Ровеньківська"), ТДВ "Шахта Білозерська" — 95,4% акцій, ПАТ "Шахтоуправління "Обухівське", ПАТ "Донецький антрацит", ТОВ "Сулинантрацит" (66,67% акцій, шахта в консервації).

2) збагачення вугілля - ТОВ "ЦЗФ "Павлоградська", ТОВ "ЦЗФ "Курахівська", ПАТ "ДТЕК Добропільська ЦЗФ", ПАТ "ДТЕК Жовтнева ЦЗФ", ТОВ "Моспінське вуглепереробне підприємство", ТОВ "ДТЕК Свердловантрацит" (збагачувальні фабрики "Червонопартизанська", "Свердловська", "Центросоюз"), ТОВ "ДТЕК Ровенькиантрацит" (збагачувальні фабрики "Вахрушевська", "Комендантська", "Ровеньківська") ПАТ "Шахтоуправління "Обухівське".

3) генерація електроенергії - ТОВ "ДТЕК Східенерго" (Луганська, Зуївська, Курахівська ТЕС), ПАТ "ДТЕК Дніпроенерго" - 72,9% акцій (Придніпровська, Криворізька, Запорізька ТЕС), ПАТ "Київенерго" - 71,82% акцій, ПАТ "ДТЕК Західенерго" - 70,91% акцій (Бурштинська, Добротвірська, Ладизинська ТЕС), ТОВ "Вінд Пауер".

	Контрольована територія	Непідконтрольна територія	Усього
			<i>вугілля на рік)</i>
- у т.ч. вертикально інтегрована ТОВ "Метінвест холдинг" (ЄДРПОУ: 34093721).			7
- у т.ч. ПрАТ "Донецький металургійний завод"			1
- у т.ч. горизонтально інтегрована НВО «Механік»			6
ПАТ "Шахта ім. О.Ф. Засядька"; ПАТ "Шахта "Жданівська"; ТОВ "Краснолиманське"; "Шахтоуправління ім. В.І. Чапаєва"; ПАТ "Укрвуглебуд"			10
Усього:	65	85	150
- у т.ч. здійснюють операційну діяльність			64
- у т.ч. вимушені припинити видобуток			79
			<i>(40 % видобутку)</i>
- у т.ч. зруйновано в ході бойових дій			7

Джерело: Національний інститут стратегічних досліджень.

Повний перелік надкористувачів наведено у додатку 2 на стор. 25 цього огляду.

Для державних шахт, які видобувають енергетичне вугілля, тобто вугілля газової групи (марка Г), закупівельна ціна на вугілля енергетичних марок знаходилась у діапазоні 593 грн/т.

Відповідно до даних Національного інституту стратегічних досліджень, приватними, орендованими чи переданими у концесію підприємствами виробляється близько 72 % українського вугілля, при тому, що їх частка складає близько 40 % від загальної кількості шахт. Інші експерти порахували, що лише близько 7% приватизованих шахт дають 40% видобутку вугілля України. Серед підприємств приватної форми власності ДТЕК виробляє бл. 18 млн. тонн вугілля на рік.

ДТЕК також контролює близько 70% підприємств теплової енергетики України.

А 33 шахти, що залишились у державній власності, видобувають 6,8 млн. тонн вугілля, з них 3,8 млн. тонн – кам'яне газове вугілля марки Г. Тобто згідно даних Національного інституту стратегічних досліджень, частка державних підприємств у виробництві українського рядового вугілля складала близько 28% (як коксівного, так й енергетичного вугілля).

Усі недержавні підприємства галузі є рентабельними (не отримують державних дотацій), рівень використання виробничих потужностей на них у середньому перевищує 90 %, продуктивність праці при видобутку вугілля є в 2-3 рази більшою, а заробітна плата на 20-25 % вищою, ніж на державних шахтах

4) Дистрибуція електроенергії - ПАТ "ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля", ТОВ "ТОВ ДТЕК Високовольтні мережі" (колишнє ТОВ "Сервіс-Інвест"), ПАТ "ДТЕК Донецькобленерго" - 70,65% акцій, ПАТ "Київенерго" - 71,82% акцій, ПАТ "ДТЕК Дніпрообленерго" - 51,5% акцій, ПАТ "ДТЕК Крименерго" - 57,49% акцій (тимчасово не контролюється).

5) Трейдингові операції - ТОВ "ДТЕК Трейдинг" (реалізація вугільної продукції), ТОВ "ДТЕК Пауер Трейд" (розвиток експорту та торгівлі електроенергії),

6) Розвідка та видобуток вуглеводнів - ТОВ "ДТЕК Нафтогаз", "Венко Прикерченська Лтд." (асоційоване підприємство), ПрАТ "Нафтогазвидобування" (контрольний пакет акцій).

Інші підприємства - ТОВ "Першотравневий ремонтно-механічний завод" (ремонт гірнично-шахтного обладнання), ТОВ "Соціс" (управління об'єктами соціальної сфери), ТОВ "ДТЕК Сервіс" (сервісні послуги підприємствам ДТЕК).

Попит на вугілля зі сторони підприємств теплової генерації становить 15 млн. тонн.

Попит на кам'яне коксівне вугілля (марки К) здебільшого формується за рахунок промисловості, а саме, металургійних підприємств, де він використовується для виплавки чавуну.

Чинна енергетична стратегія не враховує анексію Російською Федерацією Автономної Республіки Крим та м. Севастополь, також як і утворення в частинах Донецької та Луганської областей територій, тимчасово не підконтрольних Уряду України.

Експерт Всеволод Степанюк розрахував, що блокада поставок трьома гілками "Укрзалізниці" з території ДНР та ЛНР призвела до зменшення податкових надходжень, а ризики непоставок вугілля можуть вплинути на надходження від металургії, експорту електроенергії та погіршити стан платіжного балансу, а сукупний збитки від блокади становитимуть 5 мільярдів доларів США на рік. Іншою проблемою могли б стати вیاлові відключення електроенергії на території семи областей у час пікових навантажень.

15 березня 2017 року набрав чинності Указ Президента України №62/2017 про введення в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 березня 2017 року "Про невідкладні додаткові заходи із протидії гібридним загрозам національній безпеці України". Вищезазначеним Рішенням Рада національної безпеки і оборони України вирішила тимчасово, до реалізації пунктів 1 і 2 Мінського "Комплексу заходів" від 12 лютого 2015 року, а також до повернення захоплених підприємств до функціонування згідно із законодавством України, припинити переміщення вантажів через лінію зіткнення у межах Донецької та Луганської областей. Тобто, постачання товарів, з невідконтрольній українській владі території, заборонено.

Ще за два дні до виходу Указу Президента України, відповідно Переліку товарів та продукції, дозволених для переміщення на тимчасово неконтрольовану територію та з тимчасово неконтрольованої території у районі проведення антитерористичної операції, затвердженого Наказом Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України № 34/357 від 13.03.2017. в пункті. 2 визначено **Вугілля**.

Тобто ініціатива повної відмови від поставок вугілля належала РНБО та Адміністрації Президента, а не виконавчій гілці влади.

За ініціативою Мінпаливенерго та "Укренерго", оприлюдненої під час засідання Антикризисного енергетичного штабу, Кабінет Міністрів України ввів тимчасові надзвичайні заходи на ринку електричної енергії, які було продовжено Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 11.05.2017 № 309-р. ще на один місяць, попри те, що опалювальний сезон уже закінчився.

Проблеми з антрацитом марки А, на споживання якого, зокрема, розраховані котли НІСТУ-5 та Універсал-6, що використовуються підприємствами теплоенерго, намагався вирішити ще Енергетичний штаб Уряду Яценюка.

Протягом тижня Міністр Насалик заявив, що споживання вугілля марки антрацит скоротилось з 22-25 тис. тонн на добу¹⁷ до 3,5-4 тис. тонн на добу. Лідер Радикальної партії

¹⁷ Експерт Дмитро Маруніч наводив цифри для зимового періоду 2014-го року на рівні бл. 40 тис. тонн за добу.

Олег Ляшко 18 травня заявив, що при потребі в антрациті марки А на рівні 4,5 млн. тонн на рік, близько 1 млн. тонн буде зафрахтовано ДТЕК в Південній Африканській Республіці¹⁸.

тонн / днів	30	365
Мін.: 2500	75 000	912 500
Сер.: 25000	750 000	9 125 000
Макс.: 40000	1 200 000	14 600 000

Для таких поставок експерти називають DDP ціну на рівні 2400 грн. за метричну тонну вугілля марки А (якість 5500 кілокалорій). А решта на думку *лідера Радикальної партії* буде завезена з Російської Федерації по ціні мінімум на 1000 грн. за метричну тонну вище, ніж купувалось до блокування поставок “Укрзалізницею” (1700 грн. за метричну тонну).

Міністр Насалик ще 3-го квітня 2017-го року заявив, що при річній потребі ТЕС різних форм власності у розмірі 4,7 млн. тонн, близько 2,5-3,0 млн. тонн вугілля марки А можна завезти з території США.

Натомість, *Інститут енергетичних стратегій* оприлюднив цифру, що ДТЕК зафрахтував для себе в Південній Африканській Республіці лише 0,6 млн. тонн вугілля марки А з поставками в українські порти від червня по вересень при потребі антрацитових ТЕС ДТЕКа на рівні 3 млн. тонн вугілля марки А на рік.

ПРОДАЖ ЕЛЕКТРОГЕНЕРУЮЧИМИ КОМПАНІЯМИ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ В ДП “ЕНЕРГОРИНОК”

Ціна за формулою міфічного Роттердам+, була запроваджена Постановою НКРЕКП № 289 від 3 березня 2016-го року¹⁹ “Про затвердження Порядку формування прогнозованої оптової ринкової ціни електричної енергії”, яка почала діяти з квітня 2016-го року.

Зазначена постанова НКРЕКП є актуальною виробників, що продають електроенергію в оптовий ринок “Енергоринок” за ціновими заявками:

$$C_p^{цз} = \frac{(D_p^{упв} + D_p^n) \times (1 + \frac{n}{100})}{E_p^{цз}}; \text{ де } D_p^{цз} = C_p^{цз} \times E_p^{цз} - \text{прогноз}$$

$$D_p^{упв} = D^{упвф} \times (1 + \frac{ЦВ_p}{100}), D_p^n = \frac{C^{упе} \times b \times E_p^{цз}}{1000},$$

$$C^{упе} = \sum_k \left(\frac{C_k^{нп}}{K_k^Q} \times \frac{r_k^e}{100} \right),$$

де: K_k^Q – калорійний еквівалент переведення натурального палива в умовне, відносні

¹⁸ Першими поставками вугілля з ПАР займалось ДПЗД “Укрінтеренерго” (ЄДРПОУ: 19480600), засноване Мінпаливенерго. Тоді CIF вартість вугілля у порт становила 86,00 доларів США за тонну. Проте доставка з порта могла доводити ціну до 110 доларів США за тонну при доставці та Зміївську та Трипільську ТЕС ПАТ “Центренерго”. ЗМІ повідомляли ввезення 0,5 млн. тонн з ПАР чотирма суднами. Генеральна прокуратура звинувачувала директора Володимира Зиневича у завданні збитків державі на майже 400 млн. грн., оскільки, на думку ГПУ, вугілля було низькокалорійним і містило багато сірки, і його потрібно було змішувати з вугіллям більш високої якості. Сума застави для Володимира Зиневича на початку планувалась на рівні 300 млн. грн., а потім була скасована. Зараз ПАТ “Центренерго” виставляє заявки на закупівлю вугілля у системі PROZORRO.

¹⁹ Див.: <http://www.nerc.gov.ua/index.php?id=19380>

одиниці²⁰,

C_k^{np} – ціна натурального палива (вугілля, газ, мазут), яка визначається:

для енергетичного вугілля – за формулою: $C_k^{np} = C^{vin} + C^{vt}$,

C^{vt} – ціна транспортування вугілля, яка визначається за формулою:

$C^{vt} = C^{фр} + C^{пер} + C^{зл}$,

“ C^{vin} – індикативна ціна вугілля, яка визначається на підставі середньої ринкової ціни на європейському ринку (на основі середніх індексів API2²¹ на умовах CIF²² в основних портах Західної Європи Амстердам – Роттердам – Антверпен) за 12 місяців, що передують місяцю встановлення прогнозованої оптової ринкової ціни, яка розраховується з урахуванням середньозваженого курсу на міжбанківському ринку (на час встановлення офіційного курсу гривні), оприлюдненого на офіційному веб-сайті Національного банку України на дату проведення розрахунку, та приводиться у відповідність до визначеної в прогнозній структурі палива теплових електростанцій на відповідний період, розрахованої центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, відповідно до прогнозного балансу електричної енергії ОЕС України, калорійності вітчизняного вугілля”;

“ $C^{фр}$ – середня вартість доставки вугілля з портів Амстердам – Роттердам – Антверпен до українського порту за 12 місяців, що передують місяцю встановлення прогнозованої оптової ринкової ціни, що формується на підставі даних, зібраних від державних органів виконавчої влади, відповідальних за моніторинг цін, або на підставі даних, що публікуються у відповідних друкованих виданнях”.

$C^{пер}$ – середня вартість транспортування вугілля із судна на склади українських портів за 12 місяців, що передують місяцю встановлення прогнозованої оптової ринкової ціни, що формується на підставі даних, зібраних від державних органів виконавчої влади, відповідальних за моніторинг цін, або на підставі даних, що публікуються у відповідних друкованих виданнях;

$C^{зл}$ – вартість транспортування вугілля залізничним транспортом територією України, розрахована на основі даних за 12 місяців, що передують місяцю розрахунку та затвердження прогнозованої оптової ринкової ціни, за даними форми 1-НКРЕ (з урахуванням витрат на транспортування) та з урахуванням прогнозу її зростання у розрахунковому періоді, наданого публічним акціонерним товариством «Українська залізниця», грн/т;

²⁰ Вікіпедія визначила, що за одиницю у. п. прийняте паливо, теплота згоряння якого дорівнює 29,3 МДж/кг або 7000 ккал/кг. Тобто для перерахунку натурального палива в умовне застосовують калорійний еквівалент

K_k^Q або E_k , величина якого визначається відношенням нижчої теплоти згоряння конкретного робочого палива ($Q_{1г}$ до теплоти згоряння умовного палива $E_k = Q_{1г}/29,3$). Переведення натурального палива в умовне проводиться множенням кількості натурального палива на калорійний еквівалент $V_u = V_n \cdot E_k$ де V_u і V_n — кількості умовного і натурального палива. Калорійний еквівалент E_k для нафти 1,4; калорійний еквівалент E_k для природного газу 1,2; калорійний еквівалент E_k для торфу 0,4; калорійний еквівалент E_k для коксу 0,93.

²¹ Детальніше: <https://www.quandl.com/data/ICE/ATWX2016-Rotterdam-Coal-Futures-November-2016-ATWX2016>.

²² CIF - Вартість, страхування та фрахт (... назва порту призначення). За контрактами на умовах CFR і CIF покупець зобов'язаний прийняти поставку товарів і отримати їх від перевізника. Якщо покупець не виконає цього, він може стати зобов'язаним відшкодувати збитки продавцю, що уклав договір перевезення з перевізником, або ж ... – CIF. Продавець зобов'язаний забезпечити страхування на користь покупця. Традиційно за умов CIF обирається мінімальне страхування, з можливістю покупця вимагати від продавця додаткового покриття. Пункт прибуття транспортного засобу на митній території України - останній пункт на митній території України для посадки/висадки пасажирів на митній території України.

для природного газу та мазуту – на основі даних за 12 місяців, що передують місяцю розрахунку та затвердження прогнозованої оптової ринкової ціни, за даними форми 1-НКРЕ (з урахуванням витрат на транспортування), грн/тис. м³, грн/т.

Тобто, зрозуміло, що Ц^{вн} - це і є “Роттердам”, а Ц^{фр} - це “+”. Стратегічно замість застосування в українському ціноутворенні зовнішніх факторів, можливо, найкраще було б прийняти Закон України “Про внутрішню торгівлю”. Один з таких законопроектів був зареєстрований ще у Верховній Раді України VII-го скликання. Проте з точки зору реальної логістики поставок, які в міжнародній торгівлі можуть верифікуватись сертифікатами походження товарів²³, у Постанові НКРЕКП № 289 від 3 березня 2016-го року потрібно було прописувати “Макеєвка+”, де + - це постачання вугілля з Макеєвки до Авдеєвки.

Реанімаційний пакет реформ та експерт Андрій Герус стверджують, що за допомогою цієї формули виробниками вугілля за рік було додатково витягнуто напряду з “Енергоринку”, а опосередковано і зі споживачів нарахувань на 10 млрд. грн. Підтвердити такі розрахунки досить складно, оскільки закупівлі дійсно не проводяться за ціною “Роттердам+”, проте така ціна лише опосередковано закладена в формульних розрахунках оптової ціни, так саме як і ризик курсових різниць.

У минулих роках споживання вугілля марки А для теплової генерації та промисловості перевищувало 9 млн. тонн на рік по ціні 600-800 грн. за метричну тонну на шахтах та 500 грн. за метричну тонну на копанках, із сукупного споживання 24 млн. тонн на рік. Тобто, споживання вугілля марки Г становить близько 15 млн. тонн на рік.

За даними Національного інституту стратегічних досліджень, що подаються з посиланням на Мінінфраструктури, “фактично порти України можуть прийняти імпортованого вугілля близько 370 тис. тонн на місяць (хоча загальний перевалочний трафік Одеського, Миколаївського, Херсонського, Іллічівського портів та порту Южний перевищує 100 млн. тонн вантажів на рік)”. Тобто – це 4,44 млн. тонн вугілля на рік.

Як відомо, 14 квітня 2017 року Верховна Рада України прийняла новий ЗУ “Про ринок електроенергії”, що регулює відносини, пов’язані з виробництвом, передачею, розподілом, купівлею-продажем та постачанням електричної енергії²⁴. Засади функціонування ринку електричної енергії України були затверджені ще Законом України від 24.10.2013 № 663-VII²⁵.

Таблиця. Баланс встановлених потужностей електроенергетики у базовому сценарії, ГВт.

	2010	2030 пр.	% приріст
ТЕЦ та блокстанції	6	6	0,00%
ГАЕС ²⁶	1	5	400,00%
ГЕС	4	6	50,00%

²³ Вугілля антрацит, яке продавалось на території України, мало своє походження з територій, які не контролюються українською владою. Зазначене підтверджувалось листом державного підприємства "Вугілля України" від 28.01.2015 № 0125/05. Проте у деяких регіонах збереглися запаси вугілля цієї марки, що підтверджується, наприклад, довідкою Полтавської Торгово-промислової палати за №24.14-05/133 від 29.03.2017, якою визначено, що в Україні, зокрема в Полтавській області, існує діючий ринок вугілля АС 6-13.

²⁴ Додатково: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?id=&pf3516=4493&skl=9.

²⁵ Додатково: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/663-18>.

²⁶ ГАЕС – акумулятори енергії, що використовується у час пікового навантаження (Дністровська, Ташлицька, Київська). Енергія, яка вночі не потрібна нікому, акумулюється у вигляді запасу води у верхньому резервуарі ГАЕС, на що витрачається електрична енергія. В інший час використовуються як звичайні ГЕС. Існує проект “Укргідропроєкту” щодо побудови на кредитні кошти протягом семи років Канівської ГАЕС потужністю 1 ГВт вартістю будівництва 12 млрд. грн.

	2010	2030 пр.	% приріст
ТЕС-газ	4	4	0,00%
ТЕС-вугілля	20	20	0,00%
АЕС	14	18	28,57%
ВДЕ	0	8 ²⁷	
УСЬОГО	49	67	36,73%

Джерело: Розпорядження КМУ № 1071 від 24.07.2013 року.

У стратегії передбачається збільшення частки відновлюваних джерел енергії (ВДЕ) у загальному балансі встановлених потужностей з 0% до рівня 12,6% до 2030 р., що за базовим сценарієм становить близько 8 ГВт. Для досягнення таких показників інвестиції в будівництво генерації на базі ВДЕ за базовим сценарієм становлять 130 млрд. грн. А сукупні інвестиції в модернізацію та будівництво генеруючих потужностей та об'єктів електромереж у 2013-2030 рр. за базовим сценарієм розвитку попиту складуть більше 1 трлн. грн.

Проблеми з таким інтенсивним розвитком ВДЕ полягають у тому, що вітрову та сонячну енергетику не можливо регулювати. Наприклад, коли вітер не дує у час пікового навантаження, то вітряки не виробляють електроенергію, а коли вночі вітер подує, то вони можуть виробити дуже багато електроенергії, яка в цей час енергосистемі не потрібна. Тому потрібно накопичувати цю електроенергію в акумуляторах. А у кремнієвих сонячних накопичувачах ККД ледь перевищує 20%.

Зазначені потужності прогнозно споживатимуться таким чином:

Базовий сценарій	2010 (факт)	2015	2020	2025	2030
II. Розподіл ресурсів – усього	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
1. Споживання електроенергії нетто, у т.ч.:	85,4%	86,8%	88,3%	89,3%	89,9%
1.1 Промисловість та с/г	51,0%	51,7%	51,0%	50,6%	49,3%
1.2 Комерційна (сфера послуг та транспорт)	15,1%	16,5%	17,5%	18,7%	20,5%
1.3 Населення	19,3%	18,7%	19,8%	20,0%	20,1%
2. Витрати при транспортуванні та розподілі	11,5%	10,7%	9,3%	8,5%	8,2%
3. Споживання електроенергії бруто – всього	96,9%	97,4%	97,7%	97,9%	98,0%
4. Експорт	3,1%	2,6%	2,3%	2,1%	1,9%

Джерело: Розпорядження КМУ № 1071 від 24.07.2013 року.

Тобто промисловість та сільське господарство і надалі повинні споживати близько 50% електроенергії. Також існує ймовірність того, що єдиним компенсатором за зростання цін на вугілля стане чергове зростання тарифів на електричну енергію для населення та для юридичних осіб. Іншим негативним зовнішнім ефектом блокування поставок “Укрзалізницею” вугілля з території ДНР-ЛНР є зайнятість бл. 60 тис. шахтарів, які його добувають.

Стаття балансу	2010 (факт)	Прогноз			
		2015	2020	2025	2030
<i>Базовий сценарій</i>					
Прибуткова частина					
I. Ресурси, всього	72,8	77,2	90	96,3	104,8
1. Видобуток вугілля рядового, всього, у тому числі:	75	85,1	99,8	106,1	114,5

²⁷ Також, як бачимо, питома вага виробництва електроенергії на відновлювальних джерелах енергії у базовому сценарії запланована до 2030-го року на рівні 5% виробництва.

– для коксування ²⁸	24	27,3	31	35,2	40
– енергетичного	51	57,8	68,8	70,9	74,5

В яку сторону може бути переглянутий відповідний розділ енергетичної стратегії? Можливо переглянути частку електроенергії, що виробляється на АЕС, в сторону збільшення. Наприклад, з 40,7% до 59% вже у 2020-му році. Проте “Енергоатому”, на якому працюють 14 блоків з 15-ти, також потрібно купувати збагачений уран в Російській Федерації чи у США, оскільки уранові руди у Жовтих Водах та на Кіровоградщині, що можуть видобуватись, не є збагаченими. До того ж блоки АЕС потрібно виводити на планові та позапланові ремонти.

Якщо не ввести зовнішнє управління на підприємствах ДТЕК, як це пропонував зробити колишній Міністр В. Демчишин, ДТЕК і надалі на власний розсуд вирішуватиме, чи приватизоване ДТЕКом ПАТ “Західенерго” закуповуватиме вугілля у “Павлоградвугілля” та Польщі, чи на “Львіввугілля” та “Волиньвугілля”. **У деяких країнах (Великобританії, Російській Федерації) зі сторони держави по відношенню до інфраструктурних акціонерних товариств існує право “золотої акції”, що дозволяє державі блокувати будь-яке рішення чергових чи позачергових загальних зборів акціонерів.**

Іншою проблемою є те, що ще декілька років тому вугілля закуповувалось відповідно до ДК 016-97, який містить набагато більше марок вугілля (див. додаток № 1). ДК 016-97 містив перехідну таблицю до Центрального класифікатора продукції СРС, що використовується ООН, та до HS – гармонізованої системи СОТ. Наступний Державний класифікатор ДК 016:2010 “Державний класифікатор продукції та послуг”, що був затверджений наказом Державного комітету з питань технічного регулювання та споживчої політики від 11.10.2010 р. № 457, вже фактично базувався на Українській класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД), на підставі якої розраховуються митні тарифи. Проте Національний класифікатор 021:2015²⁹, що застосовується для визначення предмету закупівель на внутрішньому ринку, знову ж таки базується на внутрішніх класифікаторах ЄС, а не кодах, що використовуються для визначення митного тарифу.

Єдиною генеруючою компанією у державній власності є ПАТ “Центренерго”³⁰, пакет акцій якої знаходиться в управлінні Фонду державного майна України. А згідно дослідження *Інституту енергетичних стратегій*, річні потреби ТЕС ПАТ “Центренерго” в антрациті становлять 2 млн. тонн вугілля марки А, яке ПАТ “Центренерго” закуповує на тендерах.

²⁸ Коксування – основний спосіб переробки кам’яного вугілля. Коксування проводиться на коксохімічних заводах, де вугільна шихта переробляється в спеціальних камерах при температурі до 1000-1200 Ц. ПАТ “Авдіївський коксохім”, що залишився на підконтрольній території, є найбільшим коксохімічним підприємством в Україні. При коксуванні утворюється коксовий газ (H₂, CH₄, CO, N₂, C₂H₄, CO₂, C₆H₆, NH₃, H₂S), кам’яновугільна смола, кокс та аміачна вода. Також істотним процесом, що зумовлює міграцію хімічних речовин з коксових батарей у навколишнє середовище є гасіння коксу.

²⁹ <http://me.gov.ua/Documents/Download?id=0893613a-d7b5-4374-8f52-777ef8f5fa81>.

<http://zakon5.rada.gov.ua/rada/show/v1749731-15>.

³⁰ Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 03 вересня 2014 року № 398 "Про ліквідацію Національної акціонерної компанії "Енергетична компанія України" державний пакет акцій Товариства, було передано у розпорядження Міністерства енергетики та вугільної промисловості України. У 2016 році відбулися зміни щодо власника пакету простих іменних акцій Товариства у кількості 289 205 117 штук, що складає 78,289% статутного капіталу. Пакет акцій, який належить Державі Україна та знаходився в управлінні Міністерства енергетики та вугільної промисловості України був переданий до управління Фонду державного майна України.

У 2015-му році ПАТ “Центрэнерго” оголошувало про наміри проводити закупівлі вугілля за рахунок коштів Державного резервного фонду, які повинні були бути виділені Постановою КМУ.

Отже, Мінпаливенерго разом з усією Україною і надалі пожинатимуть плоди безглуздої приватизації інфраструктури, що відбувалась у минулому згідно Закону України “Про особливості приватизації вугледобувних підприємств”, без урахування питань власної енергетичної безпеки. Адже вертикально інтегрована приватна монополія, що контролює 75% видобутку вугілля та 80% теплової генерації є, як відомо, є гіршою, за державну монополію, оскільки практично ніким не контролюється.

Можливо, що власники генеруючих компаній самі вирішать переобладнати деякі блоки ТЕС з марки А на газове вугілля марки Г. Проте таке переобладнання є більш капіталоемнішим, ніж переведення блоків на споживання **мазуту** – температурної фракції атмосферно-вакумної перегонки сирової нафти³¹.

Вищі тарифи для теплової генерації збільшать середньозважені ціни в “Енергоринок”. Або ж доведеться зменшувати тарифи для підприємств атомної енергетики, які є в державній власності. Останнє чергове підвищення тарифу на електроенергію для населення відбулось 1-го березня 2017-го року.

А довіра споживача, з кишеней якого опосередковано через “Енергоринок” протягом року під міфічним ціноутворенням “Роттердам+”, запровадженим НКРЕКП у квітні 2016-го року, відповідно до розрахунків експертів Реанімаційного пакету реформ, додатково витягли бл. 10 млрд. гривень, до того, що ці кошти були витрачені ДТЕКом та іншим виробниками вугілля на енергоунезалежнення, знаходиться на нульовій позначці. Принаймні не було оприлюднено жодного бізнес-плану щодо використання зазначених коштів на переобладнання на гібридні котли.

Зі слів експертів, чинний тариф включає собівартість вугілля марки А на рівні 1800 грн. за метричну тонну, в якому змішуються вугілля марки А та марки Г в пропорціях 35%/65%. При цьому борги ДП “Енергоринок” перед підприємствами генерації традиційно становлять близько 28 млрд. грн.

До речі уникнути в документах НКРЕКП прив’язки ціни за електроенергію до формули міфічного “Роттердам+”, усередненої за попередні 12 місяців, можна було б за рахунок розвитку власних товарних бірж, або в системі PROZORRO, що адмініструється Уповноваженим органом, тобто Міністерством економічного розвитку та торгівлі України, на якому державне ПАТ “Центрэнерго” (ЄДРПОУ: 22927045), що знаходиться в управлінні Фонду державного майна України, проводить тендери на закупівлю вугілля різних марок: <https://www.prozorro.gov.ua/tender/UA-2017-04-07-000691-c>, <http://www.prozorro.gov.ua/tender/UA-2017-04-14-000597-a>.

Проте зобов’язати приватних власників підприємств теплової генерації робити закупівлі на PROZORRO буде дуже складно.

Конкурсні вимоги щодо відбору товарних бірж (електронних біржових майданчиків) для організації та проведення електронних біржових торгів з купівлі-продажу вугільної продукції” були затверджені ще наказом Мінекономрозвитку від 19 червня 2012 р. № 723³²,

³¹ Див. Розпорядження КМУ від 8 вересня 2004 р. № 648-р “Про заходи щодо реконструкції та модернізації теплоелектростанцій і теплоелектроцентралей”: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/648-2004-%D1%80>.

³² Додатково: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1073-12>.

zareestrovanim v Ministerstvi yustitsii Ukraini 27.06.2012 za № 1073/2138, pidpisanim Ministerom ekonomichnogo rozvutku i torhivli Ukraini P.O. Poroshenkom ta pogojdzeniy Ministerom energetiki ta vugilnoyi promislivosti Ukraini Yu.A. Boykom, yakiy zalishaetsya chinnyim i dosi. NKREKPI mogla provesti poperedni konsul'tatsii z Asociaцією "Soюз birzh Ukraini" ta vvesti v formul'ni rozrahunki, de vikoristovuyutsya tonni umovnogo paliva, ne CIF (Rotterdam+), a DDP ukrains'kikh skladiv na pidkontrol'nyy teritorii.

Переорієнтація Стратегії з вугільної на атомну енергетику зменшить цифри щодо видобутку вугілля, закладені в базовому сценарії, оскільки прогнозний сценарій нетто споживання вугілля на рівні 72 млн. тонн на рік зараз виглядає справді фантастичним.

2.3. Баланс вугілля, млн. тонн	2010 (факт)	2015 пр	2020 пр	2025 пр	2030 пр
Базовий сценарій					
Прибуткова частина					
I. Ресурси, всього	72,8	77,2	90	96,3	104,8
1. Видобуток вугілля рядового, всього, у тому числі:	75	85,1	99,8	106,1	114,5
– для коксування	24	27,3	31	35,2	40
– енергетичного, у т.ч. марки А (антрацит)	51	57,8	68,8	70,9	74,5
з нього вугільної продукції:	54,8	63,9	76,9	83,8	92,8
– для коксування	17,5	20,5	23,9	27,8	32,4
– енергетичного, у т.ч. марки А (антрацит)	37,2	43,4	53	56	60,4
2. Імпорт	12,1	7,6	7,6	7	6,5
3. Залишки у сховищах на початок періоду	5,9	5,7	5,5	5,5	5,5
Витратна частина					
II. Розподіл ресурсів- усього	72,8	77,1	90	96,3	104,8
1. Споживання вугілля нетто, у т.ч.:	59,6	68,3	72	73,1	75,6
2. Втрати при транспортуванні, зберіганні та розподілі	1,9	2,1	1,8	1,8	1,6
3. Споживання вугілля брутто, всього	61,5	70,4	73,8	74,9	77,2
4. Експорт вугілля	6,2	1,5	10,2	14,4	20,5
5. Залишки у сховищах на кінець періоду	5,1	5,2	6	7	7,2

Джерело: Розпорядження КМУ № 1071 від 24.07.2013 року.

Відповідно до даних Національного інституту стратегічних досліджень, "протягом 2001-2013 рр. в Україні щорічно видобувалось близько 80 млн тонн необробленого (рядового) вугілля, основна частина якого (близько 2/3) використовувалася в електро- та теплоенергетиці (при цьому, близько 1/3 енергетичного вугілля складає антрацит)".

Іншою відповіддю можуть стати енергоефективність та енергозбереження, в результаті чого зменшиться споживання первинних (видобувних) та вторинних енергетичних ресурсів.

Народний депутат України від Народного фронту Тетяна Чорновіл оприлюднила інформацію, відповідно до якої у 2016-му році було запроваджено схему по виснаженню ДНР-ЛНР. Коли Україна закуповувала вугілля, у т.ч. продукцію з території ДНР-ЛНР, гроші йшли на картки працівників підприємств на непідконтрольних територіях, відкриті в українських банках. Як наслідок, поповнювався податками український бюджет, а українські підприємства отримували платоспроможний попит на свою продукцію від отримувачів цих коштів. *Народний депутат України від Народного фронту Тетяна Чорновіл* звинуватила псевдопатріотів, які здійснювали блокаду у зламі цієї схеми на користь імпорту з Російської Федерації, за вказівкою якої ватажки ДНР-ЛНР здійснити рейдерське захоплення підприємств на непідконтрольній території. А державна ПАТ "Центренерго" (Вуглегірська, Зміївська та Трипільська ТЕС) почне імпортувати те саме вугілля, але вже не

на українських умовах, з Російської Федерації, що зміцнює ДНР-ЛНР і дає нульові надходження до державного бюджету України.

Варто зазначити, що вугілля – це найбільш забруднюючий енергетичний ресурс, що містить найбільше викидів парникових газів. При згорянні вугілля, на відміну від згоряння природного газу, утворюються зола, сажа та копоть.

ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ:

[1] Мінеральні ресурси України та світу на 01.01.2008 р. – Київ: Державне науково-виробниче підприємство «Геоінформ України», 2009. – 602 с. [2] «Пріоритети та важелі модернізації вугільної галузі в Україні». Аналітична записка. А.В. Шевченко, С.Л. Воробйов, <http://www.niss.gov.ua/articles/1495/> [3] «Гібридна війна в Східній Європі. Невоєнний вимір.

Енергетичний компонент». Центр глобалістики| «Стратегія XXI», М.Гончар, А.Чубік, О.Іщук, <http://geostrategy.org.ua> [4] Там само. [5]Для опогительного сезона надо закупить 4 млн т антрацита - Демчишин РІА Новости Украина: <http://rian.com.ua/economy/20150622/369381723.html> [6] ДП НЕК :Укренерго”, Заява для преси,

24 липня 2015, <http://www.ukrenergo.energy.gov.ua/Pages/ua/DetailsNew.aspx?nID=873> [7] «Оцінка втрат та механізмів відбудови реального сектору економіки Сходу України». Аналітична записка. О.В. Собкевич, К.М. Михайличенко, А.В. Шевченко, В.М. Русан, Є.В. Белашов, http://www.niss.gov.ua/public/File/2015_analit/realniy_sector.pdf [8]

«Гібридна війна в Східній Європі. Невоєнний вимір. Енергетичний компонент». Центр глобалістики| «Стратегія XXI», М.Гончар, А.Чубік, О.Іщук, <http://geostrategy.org.ua> [9] Там само. [10]

«Ярема оголосив закупівлі вугілля у «ДНР» і «ЛНР» «фінансуванням тероризму», «Уніан» від 08.12.2014, <http://economics.unian.ua/energetics/1019214-yarema-ogolosiv-zakupivli-vugillya-u-dnr-i-lnrfinansuvannyam-terorizmu.html> [11]

Цены и статистика. Уголь. // Энергобизнес. – 2014. - № 5/842. – С. 36-44. [12]

Цены. Тенденции. Прогнозы. // Товарный монитор. Конъюнктура. Украина. – 2013. - № 23(219). – С. 19-30. [13]

Coal Trader International. Incorporating International Coal Report. – PLATTS: McGraw Hill Financial, October 31 2013. – Vol. 13. – Iss. 213 – 11 p. [14]

«У Міненерго відзвітували про постачання вугілля з ДНР і ЛНР», «Лівий берег», 05.01.2015, http://economics.lb.ua/state/2015/01/05/291322_minenergo_otchitalis_postavkah.html [15]

«Трипільська ТЕС забезпечується вугіллям із зони АТО - "Центренерго"», 14 травня 2015 р, Новини Newsru, <http://newsru.ua/finance/14may2015/tripolye.html> [16]

«РФ знову почала постачати електроенергію до України», 27 липня 2015 р., Новини Newsru, http://newsru.ua/finance/27jul2015/elektroenergiya_postavka.html [17]

«Енергетична криза з вугільним присмаком. Частина 1», Центр досліджень енергетики, 16.06.2015, <http://eircenter.com/ua-analitiika/ukrayinska-energetichna-kryza-z-vugilnim-prismaom-chi-shho-nas-ochikuye-u-sezoni-2015-2016o/> [18]

«Енергетична криза з вугільним присмаком. Частина 1», Центр досліджень енергетики, 16.06.2015, <http://eircenter.com/ua-analitiika/ukrayinska-energetichna-kryza-z-vugilnim-prismaom-chi-shho-nas-ochikuye-u-sezoni-2015-2016o/> [19]

Там само. [20] «Демчишин рассказал, сколько будет стоить угля из ЮАР для Украины», Укрінформ, 21.07.2015,
www.ukrinform.ua/rus/news/demchishin_rasskazal_skolko_budet_stoit_uglya_iz_yuar_dlya_ukraini_1767660 [21]

«Імпорт вугілля для ТЕС: проблеми та перспективи. Частина 2», Центр досліджень енергетики, 23.06.2015, <http://eircenter.com/ua-analiitika/import-vugillya-dlya-tes-problemi-ta-perspektivi-1/> [22]

«Щодо стабілізації роботи морських портів України в умовах анексії АР Крим». Аналітична записка. В.В. Барішнікова. <http://www.niss.gov.ua/articles/1555/> [23]

«Реальні перспективи: популізм при свічках. Частина 3», Центр досліджень енергетики, 26.06.2015, <http://eircenter.com/ua-analiitika/perspektivi-prohodzhennya-opalyvalnogo-sezonu-2015-2016/> [24]

«Демчишин рассказал, сколько будет стоить угля из ЮАР для Украины», Укрінформ, 21.07.2015,
www.ukrinform.ua/rus/news/demchishin_rasskazal_skolko_budet_stoit_uglya_iz_yuar_dlya_ukraini_1767660 [25] ДП НЕК «Укренерго», Заява для преси, 24 липня 2015,
<http://www.ukrenergo.energy.gov.ua/Pages/ua/DetailsNew.aspx?nID=873>
Читати більше - <http://www.niss.gov.ua/articles/1890/>

Марки вугілля					
Розряд марки		Марка		Генетична група	
<i>Найменування</i>	<i>Позначення</i>	<i>Найменування</i>	<i>Позначення</i>	<i>Найменування</i>	<i>Позначення</i>
Довгополум'яне	Д	Довгополум'яне	Довгополум'яне	Довгополум'яне вітринітове	ДВ
				фюзинітове	ДФ
		Довгополум'яне Газове	ДГ	Довгополум'яне газове вітринітове	ДГВ
				Довгополум'яне газове фюзинітове	ДГФ
Газове	Г	Газове	Г	Газове вітринітове	ГВ
				Газове фюзинітове	ГФ
		Газове Спільне	ГС		
Газове Жирне Пісне	ГЖП	Газове жирне слабоспільне	ГЖС	Газове жирне слабоспільне вітринітове	ГЖСВ
				Газове жирне пісне фюзинітове	ГЖПФ
		Газове жирне пісне	ГЖП		
Жирне	Ж	Газове жирне	ГЖ		
		Жирне	Ж		
		Жирне друге	ЖД	Жирне друге вітринітове	ЖДВ
				Жирне друге фюзинітове	ЖДФ

		Коксове жирне	КЖ		
Коксове	К	Коксове	К	Коксове вітринітове	КВ
				Коксове фюзинітове	КФ
Пісне коксове	ПК	Пісне коксове	ПК	Пісне коксове вітринітове	ПКВ
				Пісне коксове фюзинітове	ПКФ
		Пісне спікливе	ПС	Пісне спікливе вітринітове	ПСВ
				Пісне спікливе фюзинітове	ПСФ
Коксове слабоспікливе	КС	Коксове слабоспікливе	КС	Коксове слабоспікливе вітринітове	КСВ
				Коксове слабоспікливе фюзинітове	КСФ
		Коксове слабоспікливе низькометаморфізоване	КСН	Коксове слабоспікливе низькометаморфізоване вітринітове	КСНВ
				Коксове слабоспікливе низькометаморфізоване фюзинітове	КСНФ
Слабоспікливе	СС	Слабоспікливе	СС	Слабоспікливе низькометаморфізоване вітринітове	ССНВ
				Слабоспікливе низькометаморфізоване фюзинітове	ССНФ
				Слабоспікливе фюзинітове	ССФ
Пісне	П	Пісне спікливе	ТС	Пісне спікливе вітринітове	ПСВ
				Пісне спікливе фюзинітове	ПСФ
		Пісне	Т	Пісне вітринітове	ПВ
				Пісне фюзинітове	ПФ

Про автора:

Любич Андрій Васильович має ступінь бакалавра суспільних наук Національного Університету «Києво-Могилянська Академія» (1992-1996 р.) та магістра публічного управління Гарвардського університету (1997-1999 р.), США. Він видав декілька колективних монографій на тему формування, складання, розгляду, затвердження, виконання та звітності по бюджету. Автор має понад десятирічний стаж роботи у фінансових установах, зокрема, на посаді першого заступника генерального директора ТОВ КУА АПФ «Клас Ессет Менеджмент» (м. Київ). Також має досвід представництва акціонерів корпоративних інвестиційних фондів у наглядових радах інститутів спільного інвестування, що управляються ТОВ КУА «ІТТ-Менеджмент» (м. Київ). Автор, працюючи у складі торговців цінними паперами – ліцензіатів НКЦПФР, наповнив активи декількох інвестиційних фондів, здійснюючи три з чотирьох видів ліцензійної діяльності торговця цінними паперами: брокерську, дилерську та андеррайтинг (первинне розміщення). Любич Андрій є головою правління громадської організації «Інститут фінансів та права» (www.institutefl.org), одним із напрямів якої є сприяння ефективним закупівлям за державні (публічні) кошти, у т.ч. в межах коаліції «Громадське партнерство «За добросчесні публічні закупівлі»».

Контактна інформація: ГО «Інститут фінансів та права», вул. Шевченка 27, оф. 36, м. Полтава 36039. Тел. (067) 401-93-74, факс (0532) 67-73-38, institute_fl@institutefl.org.

У минулому зробив декілька публікацій колективних монографій з питань публічних закупівель та місцевих бюджетів:

1) «Аналіз стану виконання Програми економічних реформ Президента України протягом 2010 року», що складається із чотирнадцяти розділів (автори: Олександр Бабанін, Андрій Любич, монографія рекомендована до друку вченою радою Національного університету «Києво-Могилянська академія», УДК 342.9(477), Б 121, ББК 65.5:

http://osf.org.ua/data/blog_dwnl/27.04.2011-2-2.pdf.

2) «Бюджет Києва-2010: проблеми та ризики», ISBN 978-966-2465-41-9, Київ 2011 (автори: Бабанін О.С., Білян П.Я., Любич А.В. – Київ, ГО «Фундація «Відкрите суспільство», 2011. - 104 с.:

<http://catalog.odnb.odessa.ua/opac/index.php?url=/notices/index/IdNotice:220186/Source:default>.
http://osf.org.ua/data/blog_dwnl/27.04.2011-2.pdf

3) НА ШЛЯХУ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ (ПРОМІЖНИЙ РЕЗУЛЬТАТ 2011-ГО РОКУ), УДК 342.9(477).

http://osf.org.ua/data/blog_dwnl/08.03.2013-2.pdf.

4) «Бюджет Києва-2011: проблеми та ризики», ISBN 978-617-696-029-4, Київ 2012 (автори: Бабанін О.С., Любич А.В. – Київ, ГО «Фундація «Відкрите суспільство», 2012. -156 с.:

<http://www.institutefl.org/UNITED%20ZVIT%202011.pdf>.

5) Оцінка впливів Київської міської програми сприяння розвитку малого і середнього підприємництва на 2011-2012 роки на розвиток малого та середнього підприємництва в м. Києві (Бабанін О., Глібіщук Я., Любич А., Сікора І. – ГО “Фундація “Відкрите суспільство”, 2013. -130 с.):

http://osf.org.ua/data/blog_dwnl/SME_2013_For_web.pdf.

http://www.institutefl.org/SME_2013_For_web.pdf.

статей в "Юридичній газеті", інших друкованих та електронних виданнях на тему публічних фінансів:

www.integrity.pp.ua,

<http://www.institutefl.org/konsultatsiji.htm>.

Має свідоцтво оцінювача об'єктів у матеріальній формі:

<http://www.multiprofile.com.ua/index%205.htm>.

Також автор є директором ТОВ "Мультипрофіль-сервіс" (<http://www.multiprofile.com.ua>), яке згідно положень статей Закону України від 5 червня 1997 року № 318 97-ВР "Про видавничу справу", в якості розповсюджувача видавничої продукції ТОВ “Мультипрофіль-сервіс” продає літературу на підставі свідоцтва від 22 грудня 2011 року серії ПЛ № 35 про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру України видавців, виготовителів та розповсюджувачів видавничої продукції, положення про який затверджене Постановою Кабінету Міністрів України № 1540 від 28 вересня 1998 року.

Кабинет Министров создал государственное предприятие "Национальная угольная компания". Соответствующее решение было принято на заседании Кабмина в среду, передают Українські Новини.

Данный документ принят с доработкой и учетом замечаний Министерства экономики и Министерства финансов.

Согласно пояснительной записке, текстом которой располагают Українські Новини, создание данного госпредприятия позволит оптимизировать структуру угледобывающих предприятий путем создания единого юридического лица, сконцентрировать трудовые и материальные ресурсы и достичь наивысшей эффективности шахт.

пункт _
Проект

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від 2017 р. №

Київ

Про утворення державного підприємства “Національна вугільна компанія”

1. Погодитися з пропозицією Міністерства енергетики та вугільної промисловості щодо утворення державного підприємства “Національна вугільна компанія”.

2. Міністерству енергетики та вугільної промисловості вжити заходів для:

реорганізації державних підприємств згідно з додатком шляхом їх приєднання до державного підприємства “Національна вугільна компанія”;

забезпечення належного функціонування державного підприємства “Національна вугільна компанія”.

3. Внести зміни до пункту 2 плану заходів на 2017 рік щодо реалізації Концепції реформування та розвитку вугільної промисловості на період до 2020 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 травня 2017 р. № 733 “Про схвалення Концепції реформування та розвитку вугільної промисловості на період до 2020 року” (Офіційний вісник України, 2017 р., № 86, ст. 2621), виклавши його в такій редакції:

“2. Утворення державного підприємства “Національна вугільна компанія” грудень Міненерговугілля”.

Додаток
до розпорядження Кабінету Міністрів України
від 2017 р. №

ПЕРЕЛІК
державних підприємств, які реорганізуються шляхом приєднання
до державного підприємства "Національна вугільна компанія"

Код згідно з ЄДРПОУ	Найменування підприємства
34032208	Державне підприємство "Шахтоуправління "Південнодонбаське №1"
40695853	Державне підприємство "Шахта ім. М. С. Сургая"
33426253	Державне підприємство "Селидіввугілля"
33839013	Державне підприємство "Торецьквугілля"
32087941	Державне підприємство "Мирноградвугілля"
32320594	Державне підприємство "Первомайськвугілля"
32365965	Державне підприємство "Волиньвугілля"
32323256	Державне підприємство "Львіввугілля"
00179000	Державне підприємство "Нововолинський ремонтно-механічний завод"
40480162	Державне підприємство "Дондіпровуглемаш"
00167606	Державне підприємство "Проектування будівництва підприємств вугільної промисловості "Південдіпрошахт"
40336737	Державне підприємство "Державний науково-дослідний інститут організації і механізації шахтного будівництва"
05410777	Державне підприємство "Дніпродіпрошахт"
37770008	Державне підприємство "Науково-технічний центр "Вуглеінновація"
00174125	Державне підприємство "Державний науково-дослідний, проектно-конструкторський і проектний інститут вугільної промисловості "УкрНДІпроект"
00179737	Державне підприємство "Дирекція по будівництву об'єктів"
35671961	Державне підприємство "Передпускова дирекція шахти № 10 "Нововолинська"
32442405	Державне підприємство "Укршахтгідрозахист"
39244468	Державне підприємство "Об'єднана компанія "Укрвуглереструктуризація"

Всего в "Национальную угольную компанию" войдут 19 государственных предприятий, которые в своем составе имеют 33 государственных шахты.

В частности, в состав ГП "Национальная угольная компания" войдут: ГП "Шахтоуправление "Южнодонбасское №1", ГП "Шахта им. Сургая", ГП "Селидовуголь", ГП "Торецкуголь", ГП "Мирноградуголь", ГП "Первомайскуголь", ГП "Волыньуголь", ГП "Львовуголь", ГП "Нововолынский ремонтно-механический завод", ГП "Донгипроуглемаш", ГП "Южгипрошахт", ГП "Днепрогипрошахт", ГП "Государственный научно-исследовательский институт организации и механизации шахтного строительства".

Также в состав "Национальной угольной компании" войдут: ГП "НТЦ Углеинновация", ГП "Укрниипроект", ГП "Дирекция по строительству объектов", ГП "Предпусковая дирекция шахты №10 "Нововолынская", ГП "Укршахтгидрозащита", ГП "Объединенная компания "Укруглереструктуризация".

Как сообщали Українські Новини, в мае Кабмин принял распоряжение, в котором сообщается о намерениях объединить все государственных угледобывающие шахты в новосозданное государственное предприятие "Национальная угольная компания".

Также в мае президент Петр Порошенко подписал закон, которым вводится мораторий на банкротство государственных угледобывающих предприятий до 1 января 2019 года.

Согласно законопроекту о государственном бюджете на 2018, Кабинет Министров не планирует выделять деньги на государственную поддержку угледобывающих предприятий.

Згідно Державного класифікатора продукції та послуг ДК 016-97

Код	Назва	Код	
		CPC	HS/CH
	СА. Матеріали енергетичні		
10	Вугілля кам'яне, вугілля буре та торф <i>Цей розділ не включає:</i> • кокс та напівкокс з вугілля (23.10.1)		
10.1	Вугілля кам'яне		
10.10	Вугілля кам'яне		
10.10.1	Вугілля кам'яне	110a	
10.10.11	Вугілля кам'яне неагломероване <i>Ця підкатегорія включає:</i> • різні типи кам'яного вугілля та антрациту неагломеровані, класифіковані за сортами, способами добування та місцезнаходженням родовищ	11010	2701.1
10.10.11.100	Вугілля/ сортове		
10.10.11.101	- марки Д		
10.10.11.102	- марки ДГ		
10.10.11.103	- марки Г		
10.10.11.104	- марки ГЖ		
10.10.11.105	- марки ГЖО		
10.10.11.106	- марки Ж		
10.10.11.107	- марки КЖ		
10.10.11.108	- марки К		
10.10.11.109	- марки К2		
10.10.11.111	- марки КС		
10.10.11.112	- марки КО		
10.10.11.113	- марки ОС		
10.10.11.114	- марки СС		
10.10.11.115	- марки ТС		
10.10.11.116	- марки Т		
10.10.11.117	- марки Д		
10.10.11.118	- марки П		
10.10.11.119	- малопопільне		
10.10.11.210	Вугілля кам'яне, видобуте/ на шахтах		
10.10.11.220	- на розрізах		
10.10.11.230	- відкритим способом		
10.10.11.300	Вугілля кам'яне, видобуте гідравлічним способом/		
10.10.11.310	- на шахтах		
10.10.11.320	- на розрізах		
10.10.11.400	Вугілля донецьке/		
10.10.11.401	- марки Д		
10.10.11.402	- марки ДГ		
10.10.11.403	- марки Г		
10.10.11.404	- марки ГЖО		
10.10.11.405	- марки ГЖ		

10.10.11.406	- марки Ж		
10.10.11.407	- марки КЖ		
10.10.11.408	- марки КС		
10.10.11.409	- марки КО		
10.10.11.411	- марки К		
10.10.11.412	- марки ОС		
10.10.11.413	- марки ТС		
10.10.11.414	- марки Т		
10.10.11.415	- марки А		
10.10.11.416	- для енергетики		
10.10.11.417	- антрацит великих сортів		
10.10.11.418	- антрацит "АС"		
10.10.11.419	- антрацит рядовий "АРШС"		
10.10.11.421	- шлам і штиб антрацитовий		
10.10.11.500	Вугілля львівсько-волинське/		
10.10.11.501	- марки Г		
10.10.11.502	- марки ДГ		
10.10.11.503	- марки ГЖО		
10.10.11.504	- марки ГЖ		
10.10.11.600	Вугілля імпордне		
10.10.11.601	Вугілля кузнецьке сортове		
10.10.11.602	Вугілля карагандинське сортове		
10.10.11.603	Вугілля воркутинське сортове		
10.10.11.604	Вугілля кизеловське сортове		
10.10.11.605	Вугілля черемховське марки Д		
10.10.11.606	Вугілля сілезьке		
10.10.11.700	Вугілля кам'яне інше		

10.10.12	Агломерат кам'яновугільний <i>Ця підкатегорія включає:</i> • брикети, окатиші та аналогічні види твердого палива, вироблені з вугілля • концентрат вугілля кам'яного для коксування	11020	2701.20
10.10.12.100	Вугілля, перероблене на збагачувальних та брикетних фабриках		
10.10.12.200	Вугілля кам'яне великих та середніх сортів зі збагачувальних фабрик		
10.10.12.300	Антрацит великих та середніх сортів зі збагачувальних фабрик		
10.10.12.400	Шлам антрацитовий зі збагачувальних фабрик		
10.10.12.500	Вугілля донецьке промпродукт та шлам вугільний		
10.10.12.600	Брикет донецький		
10.10.12.700	Концентрат вугілля кам'яного для коксування		

10.2	Вугілля буре		
10.20	Вугілля буре		
10.20.1	Вугілля буре	110b	
10.20.10	Вугілля буре <i>Ця підкатегорія включає:</i> • вугілля буре (лігніт), класифіковане за місцем видобування, розташування родовищ та за сортами	11030	2702
10.20.10.101	Вугілля буре (лігніт), видобуте/ на шахтах		
10.20.10.102	- на розрізах		
10.20.10.200	Вугілля/ буре (лігніт) великих та середніх сортів		
10.20.10.201	- буре (лігніт) великих сортів		
10.20.10.202	- буре (лігніт) середніх сортів		
10.20.10.300	Брикети буровугільні (з лігніту)		
10.20.10.400	Вугілля/ буре (лігніт) українських родовищ		
10.20.10.401	- Правобережної України марки Б - буре		
10.20.10.402	- коломийське марки Б - буре		
10.20.10.403	- закарпатське марки Б - буре		
10.20.10.404	- ільницьке марки Б - буре		
10.20.10.500	Вугілля буре (лігніт) інше		
10.3	Торф		
10.30	Торф		
10.30.1	Торф	110c	
10.30.10	Торф <i>Ця підкатегорія включає:</i> • усі сорти торфу, включаючи висушений або агломерований торф, який використовується як паливо, розмолотий торф, торф'яну крихту і т. ін. • торф паливний фрезерний та кусковий • торф для сільського господарства та промислового перероблення • брикети та напівбрикети торф'яні <i>Ця підкатегорія не включає:</i> • вироби з торфу, такі як стакани садильні (26.82.16)	11040	2703
10.30.10.101	Торф паливний/ фрезерний		
10.30.10.102	- кусковий		
10.30.10.103	Торф для сільського господарства/		
10.30.10.104	- фрезерний		
10.30.10.105	Торф для промислового перероблення/		
10.30.10.106	- фрезерний		
10.30.10.107	Торф-сирець для промислового перероблення		
10.30.10.200	Торф інший		
10.30.10.300	Брикети та напівбрикети торф'яні/		
10.30.10.301	- паливні		
10.30.10.302	- живильні для сільського господарства		
10.30.10.310	Продукти перероблення торфу інші		
	DF. Кокс, продукти нафтоперероблення та паливо ядерне		

23	Кокс, продукти нафтоперероблення та паливо ядерне		
23.1	Коксопродукти		
23.10	Коксопродукти Цей клас не включає: • газ коксовий (40.20.10)		
23.10.1	Кокс та напівкокс	331	
23.10.10	Кокс та напівкокс Ця підкатегорія включає: • кокси, напівкокси з вугілля кам'яного, лігніту (вугілля бурого) чи торфу • вугілля ретортне Ця підкатегорія не включає: • кокс нафтовий (23.20.32) та пек кам'яновугільний (24.14.73)	33100	2704
23.10.10.100	Кокс та напівкокс з вугілля:/ для виробництва електродів		2704.00.11
23.10.10.200	- іншого призначення		2704.00.19
23.10.10.300	Кокс та напівкокс з лігніту		2704.00.30
23.10.10.400	Кокс та напівкокс інші, вугілля ретортне		2704.00.90

20.10.4	Тирса та відходи деревини	392e	
20.10.40	Тирса та відходи деревини Ця підкатегорія включає: - тирсу, незалежно від того, чи сформована вона у вигляді циліндрів, брикетів, гранул чи ні - відходи і обрізки деревинні, непридатні для використання як лісоматеріали	39280	4401.30
20.10.40.0 50	Тирса		4401.30.10
20.10.40.0 90	Відходи та обрізки деревини		4401.30.90

Додаток 2. Надрокористувачі, що мають спеціальні дозволи Державної служби геології та надр України на геологічне вивчення, дослідно-промислову розробку та видобуток твердих горючих корисних копалин загальнодержавного значення.

№ з/п	Реєстр. номер Угоди про умови користування ділянкою надр, що є невід'ємною частиною дозволу і визначає умови користування	Стан спецдозволу	Дата надання	Дата закінчення дії	Вид користування надрами	Назва об'єкту обліку	Вид корисної копалини
1	2490	Дійсний	13.06.2001	13.06.2021	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - ім.О.Ф.Засядько	Вугілля кам'яне
2	2232	Дійсний	18.08.2000	18.08.2020	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - "Міуська"	Вугілля кам'яне
3	955	Дійсний	09.07.1997	09.07.2017	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - "Білоріченська"	Вугілля кам'яне
4	931	Дійсний	25.06.1997	25.06.2017	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - ім.П.П.Лютикова	Вугілля кам'яне
5	5194	Дійсний	11.10.2010	11.10.2025	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - "Надія"	Вугілля кам'яне
6	3559	Дійсний	09.12.2004	09.12.2018	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - "Благодатна"	Вугілля кам'яне Германій

№ з/п	Реєстр. номер Угоди про умови користування ділянкою надр, що є невід'ємною частиною дозволу і визначає умови користування	Стан спецдозволу	Дата надання	Дата закінчення дії	Вид користування надрами	Назва об'єкту обліку	Вид корисної копалини
7	3560	Дійсний	09.12.2004	09.12.2017	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - "Дніпровська"	Вугілля кам'яне
8	3561	Дійсний	09.12.2004	09.12.2018	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - імені Героїв Космосу	Вугілля кам'яне (пласти с12, с10-в, с9, с8-н, с7-в, с7-н, с6-н, с5, с4, с2, с1, 0)
9	3562	Дійсний	09.12.2004	09.12.2017	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ) прирізкою запасів ділянок	Поле шахти - "Павлоградська" з Павлоградська № 2 та та Тернівська Південна,	Вугілля кам'яне (пласти с5, с41, 4, с1)
10	3563	Дійсний	09.12.2004	09.12.2017	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - "Тернівська"	Вугілля кам'яне
11	3688	Дійсний	09.12.2005	09.12.2018	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - "Західно-Донбаська"	Вугілля кам'яне
12	3689	Дійсний	09.12.2005	09.12.2018	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - ім.М.І.Сташкова	Вугілля кам'яне
13	3690	Дійсний	09.12.2005	09.12.2018	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - "Самарська"	Вугілля кам'яне

№ з/п	Реєстр. номер Угоди про умови користування ділянкою надр, що є невід'ємною частиною дозволу і визначає умови користування	Стан спецдозволу	Дата надання	Дата закінчення дії	Вид користування надрами	Назва об'єкту обліку	Вид корисної копалини
14	3691	Дійсний	09.12.2005	09.12.2018	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - "Ювілейна"	Вугілля кам'яне
15	3692	Дійсний	09.12.2005	09.12.2018	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - "Степова"	Вугілля кам'яне
16	2995	Дійсний	12.05.2003	12.05.2023	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - № 10 "Нововолинська"	Вугілля кам'яне
17	2396	Дійсний	26.03.2001	26.03.2021	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Родовище - Вутишно	Торф
18	1088	Дійсний	30.09.1997	30.09.2029	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Родовище - "Чистина"	Торф
19	2078	Дійсний	22.12.1999	22.12.2019	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Родовище - "Карань"	Торф
20	4767	Дійсний	27.04.2016	27.04.2021	Геологічне вивчення надр, в тому числі дослідно-промислова розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного значення	Родовище - Скварява-Золочівське	Торф
21	4768	Дійсний	27.04.2016	27.04.2021	Геологічне вивчення надр, в тому числі дослідно-промислова розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного значення	Родовище - Львівське	Торф

№ з/п	Реєстр. номер Угоди про умови користування ділянкою надр, що є невід'ємною частиною дозволу і визначає умови користування	Стан спецдозволу	Дата надання	Дата закінчення дії	Вид користування надрами	Назва об'єкту обліку	Вид корисної копалини
22	1455	Дійсний	26.06.1998	26.06.2018	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Родовище - "Корабельське"	Торф
23	2201	Дійсний	30.03.2000	30.03.2020	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Родовище - Старники	Торф
24	2988	Дійсний	05.05.2003	05.05.2023	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Родовище - "Дике Гало"	Торф
25	4291	Дійсний	17.07.2007	17.07.2023	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Родовище - "Грядя"	Торф
26	991	Дійсний	21.07.1997	21.07.2017	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Родовище - Немигівське	Торф
27	4958	Дійсний	03.04.2009	03.04.2019	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Родовище - "Дроздовиця"	Торф
28	3757	Дійсний	27.12.2005	27.12.2018	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Родовище - "Великі Болота"	Торф
29	4806	Дійсний	05.12.2008	05.12.2028	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Родовище - "Полонична"	Торф

№ з/п	Реєстр. номер Угоди про умови користування ділянкою надр, що є невід'ємною частиною дозволу і визначає умови користування	Стан спецдозволу	Дата надання	Дата закінчення дії	Вид користування надрами	Назва об'єкту обліку	Вид корисної копалини
30	1083	Дійсний	24.09.1997	24.09.2017	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Родовище - "Під Бором"	Торф
31	3756	Дійсний	27.12.2005	27.12.2019	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - "Комсомолец Донбасу"	Вугілля кам'яне
32	5278	Дійсний	11.01.2011	11.01.2030	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - блоку 2-біс у межах поля шахти "Вінницька"	Вугілля кам'яне
33	5864	Дійсний	29.10.2013	29.10.2033	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - №5 біс у межах ділянок Жданівська Капітальна №2 та Єнакіївська Глибока	Вугілля кам'яне
34	5865	Дійсний	29.10.2013	29.10.2018	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - №3 біс у межах поля шахти "Жданівська"	Вугілля кам'яне
35	4292	Дійсний	17.07.2007	17.07.2018	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - ТОВ "Техноторг" поблизу стволів закр. шахт №3 Нагольчанська, №2 ім. Чапаєва	Вугілля кам'яне
36	4442	Дійсний	23.10.2007	23.10.2021	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - ТОВ "ТЕХНОТОРГ" на ділянці шахти "Ровеньківська Південна" ділянка шахти "Ровеньківська Капітальна"	Вугілля кам'яне

№ з/п	Реєстр. номер Угоди про умови користування ділянкою надр, що є невід'ємною частиною дозволу і визначає умови користування	Стан спецдозволу	Дата надання	Дата закінчення дії	Вид користування надрами	Назва об'єкту обліку	Вид корисної копалини
37	5504	Дійсний	06.04.2012	06.04.2032	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - у межах ділянки "Ровеньківська Капітальна"	Вугілля кам'яне
38	4137	Дійсний	14.12.2006	14.12.2021	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Технічні межі поля шахти - "Диктатура" №3, розташованої на полі закритої шахти "Диктатура" №3	Вугілля кам'яне
39	4784	Дійсний	24.11.2008	24.11.2028	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - "Красноармійська - Західна №1" з урахуванням прирізки запасів вугілля пласта d4 ділянки Красноармійська-Західна №2-3	Вугілля кам'яне
40	1333	Дійсний	15.04.1998	15.04.2029	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Родовище - Клопотівське	Торф
41	4860	Дійсний	21.01.2009	21.01.2029	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка - родовища "Дубовик"	Торф
42	4399	Дійсний	24.07.2013	24.07.2018	Геологічне вивчення надр, в тому числі дослідно-промислова розробка родовищ корисних копалин загальнодержавного значення	Ділянка - родовища "Шкураківське"	Торф
43	4849	Дійсний	29.12.2008	29.12.2020	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - "Новоукраїнська" (у межах полів шахт "Центральна Нова" та "Щотівська")	Вугілля кам'яне

№ з/п	Реєстр. номер Угоди про умови користування ділянкою надр, що є невід'ємною частиною дозволу і визначає умови користування	Стан спецдозволу	Дата надання	Дата закінчення дії	Вид користування надрами	Назва об'єкту обліку	Вид корисної копалини
44	5097	Дійсний	30.12.2009	30.12.2029	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - у межах поля шахти "Краснолуцька Північна №2" (центральний блок ділянки Краснолуцька Північна №2)	Вугілля кам'яне (антрацит)
45	3251	Дійсний	16.10.2003	16.10.2029	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка - "Іллірійська" ТОВ "Станік" (пласти h11,h101,h10,h6,h4,h21,h2)	Вугілля кам'яне
46	4488	Дійсний	08.11.2007	08.11.2026	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - технічні межі поля шахти "Садова" (поле закритої шахти "Алмазна")	Вугілля кам'яне
47	2604	Дійсний	25.12.2001	25.12.2021	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - № 15-15 біс (закритої)	Вугілля кам'яне
48	5433	Дійсний	14.12.2011	14.12.2031	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - виділена в межах виділеної ділянки Боківського комплексу	Вугілля кам'яне (антрацит)
49	5783	Дійсний	23.05.2013	23.05.2026	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Родовище - Шахтоділянка, виділена у межах ділянки Н овопалівська Схід на	Вугілля кам'яне (антрацит)
50	3411	Дійсний	02.09.2004	02.09.2030	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка - шахтоділянка ТОВ "Буран ЛТД" на полі закритої шахти "Московська"	Вугілля кам'яне (антрацит)
51	3826	Дійсний	12.04.2006	12.04.2026	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - "Любельська №1-2"	Вугілля кам'яне

№ з/п	Реєстр. номер Угоди про умови користування ділянкою надр, що є невід'ємною частиною дозволу і визначає умови користування	Стан спецдозволу	Дата надання	Дата закінчення дії	Вид користування надрами	Назва об'єкту обліку	Вид корисної копалини
52	3947	Дійсний	07.07.2006	07.07.2026	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Родовище - "Морочно 1"	Торф
53	5882	Дійсний	13.12.2013	13.12.2033	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - , виділена у межах поля шахти "Одеська"	Вугілля кам'яне (антрацит)
54	5204	Дійсний	27.10.2010	27.10.2018	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - "Центральна" закритої	Вугілля кам'яне
55	3018	Дійсний	02.07.2003	02.07.2033	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - "Лідер", виділеної з поля діючої шахти "ім. 1 Травня" (до глибини 330 м)	Вугілля кам'яне
56	3373	Дійсний	29.07.2004	29.07.2034	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - ТОВ "Донпрмбізнес"	Вугілля кам'яне
57	2746	Дійсний	29.07.2002	29.07.2032	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Технічні межі шахти - № 3-біс ТОВ "Віскор"	Вугілля кам'яне
58	1907	Дійсний	10.06.1999	10.06.2019	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - "Донецька"	Вугілля кам'яне

№ з/п	Реєстр. номер Угоди про умови користування ділянкою надр, що є невід'ємною частиною дозволу і визначає умови користування	Стан спецдозволу	Дата надання	Дата закінчення дії	Вид користування надрами	Назва об'єкту обліку	Вид корисної копалини
59	4848	Дійсний	29.12.2008	29.12.2020	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Родовище - "Лютка"	Торф
60	5202	Дійсний	21.10.2010	21.10.2030	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - у межах ділянки Ольхова Нижня	Вугілля кам'яне
61	5467	Дійсний	26.01.2012	26.01.2032	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - у межах ділянки Ольхової Нижньої, що межує з ділянкою ТОВ "Наутілу с"	Вугілля кам'яне (антрацит)
62	3094	Дійсний	11.08.2003	11.08.2033	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Шахта - "Центральна"	Вугілля кам'яне
63	5701	Дійсний	14.12.2012	14.12.2020	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - у межах шахти ім. Ф.Е.Дзержинського (закрита шахта №56) та закритої шахти №57	Вугілля кам'яне (антрацит)
64	5432	Дійсний	14.12.2011	14.12.2023	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - виділена у межах закритих шахт "Ні канор" та "Комісарівська"	Вугілля кам'яне
65	3288	Дійсний	19.11.2003	19.11.2033	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - ім. Газети "Луганська Правда" (закрита)	Вугілля кам'яне (антрацит)

№ з/п	Реєстр. номер Угоди про умови користування ділянкою надр, що є невід'ємною частиною дозволу і визначає умови користування	Стан спецдозволу	Дата надання	Дата закінчення дії	Вид користування надрами	Назва об'єкту обліку	Вид корисної копалини
66	3589	Дійсний	29.12.2004	29.12.2032	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Родовище - "Морочно 1"	Торф
67	3343	Дійсний	13.07.2004	13.07.2031	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - ім.О.Г.Стаханова	Вугілля кам'яне
68	5073	Дійсний	22.12.2009	22.12.2029	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - №2 на полі шахти ім.О.Г.Стаханова ДП "Красноармійськвугілля"	Вугілля кам'яне
69	3226	Дійсний	09.10.2003	09.10.2033	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - "Житомирська"	Вугілля кам'яне
70	4111	Дійсний	14.11.2006	14.11.2026	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - "Юзовська" - технічні межі (поле шахти ім 60-річчя ВЖСР)	Вугілля кам'яне
71	3318	Дійсний	19.12.2003	19.12.2033	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - на полях закритих шахт № 104 та № 10-біс	Вугілля кам'яне (антрацит)
72	3356	Дійсний	27.07.2004	27.07.2034	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - "Ліски"	Вугілля кам'яне (антрацит)

№ з/п	Реєстр. номер Угоди про умови користування ділянкою надр, що є невід'ємною частиною дозволу і визначає умови користування	Стан спецдозволу	Дата надання	Дата закінчення дії	Вид користування надрами	Назва об'єкту обліку	Вид корисної копалини
73	2312	Дійсний	20.11.2000	20.11.2020	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - № 17-17 "біс"	Вугілля кам'яне
74	4208	Дійсний	23.01.2007	23.01.2018	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - технічні межі ділянки ТОВ "Шахтомонтажналадка" поле закритої шахти №3 "Садово-Хрустальська"	Вугілля кам'яне
75	5488	Дійсний	01.03.2012	01.03.2031	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - №5-біс в межах закритих шахт №5 та "Вінницька-Комсомольська № 2"	Вугілля кам'яне (антрацит)
76	2503	Дійсний	10.08.2001	10.08.2031	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Шахта закрита - № 2 ДХК "Тореза нтрацит" верхні горизонти	Вугілля кам'яне
77	5349	Дійсний	13.01.2011	13.01.2031	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - "Ольховчик" у межах закритої шахти №43 шахтоуправління "Торезьке"	Вугілля кам'яне (антрацит)
78	2593	Дійсний	23.11.2001	23.11.2031	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - у межах поля закритої шахти №17-біс	Вугілля кам'яне
79	3017	Дійсний	02.07.2003	02.07.2033		Родовище - "Кутянка-Вілія"	Торф
80	3844	Дійсний	05.06.2006	05.06.2021	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - закритої "Запорізька-Комсомольська"	Вугілля кам'яне
81	5679	Дійсний	04.12.2012	04.12.2032	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - в межах закритої шахти ім. С.В.Косіора	Вугілля кам'яне

82	5617	Дійсний	26.07.2012	26.07.2024	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - виділена на площі вільної ділянки по близу шахти ім.Ф. Е.Дзержинського	Вугілля кам'яне
83	5319	Дійсний	13.01.2011	13.01.2031	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - "Кошарська"	Вугілля кам'яне (антрацит)
84	2431	Дійсний	05.04.2001	05.04.2023	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - "Максимівка - 1.2000" в межах поля закритої шахти і "Максимівська"	Вугілля кам'яне
85	5583	Дійсний	20.06.2012	20.06.2027	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - виділена у межах шахти ім.Космонавтів	Вугілля кам'яне
86	5658	Дійсний	18.10.2012	18.10.2032	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - виділена у межах шахти ім.Космонавтів	Вугілля кам'яне
87	2781	Дійсний	19.09.2002	19.09.2032	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Геологопромисловий район - Селезнівський	Вугілля кам'яне
88	4751	Дійсний	22.10.2008	22.10.2028	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - МПП "Россия" у межах ділянки Ольхова Нижня	Вугілля кам'яне (антрацит)
89	5350	Дійсний	13.01.2011	13.01.2031	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - "Россия" у межах діючих шахт №17 та імені 17-го партз'їзду"	Вугілля кам'яне (антрацит)
90	3139	Дійсний	08.09.2003	08.09.2029	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - ім.М.В.Фрунзе	Вугілля кам'яне
91	5326	Дійсний	13.01.2011	13.01.2031	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - у межах закритої шахти "Свердловська"	Вугілля кам'яне (антрацит)
92	4898	Дійсний	05.02.2009	18.12.2017	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - № 2-11(в межах закритої шахти "Щетівська")	Вугілля кам'яне

93	4693	Дійсний	13.08.2008	13.08.2020	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - "Богучарська №2" з врахуванням прірізки запасів вугілля по пласту k2-1 у межах колишньої шахти №2 "Провальська"	Вугілля кам'яне (антрацит)
94	3019	Дійсний	02.07.2003	02.07.2033	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - ТОВ "Донрозробка" на полі закритої шахти "Полтавська Комсомольська №1"	Вугілля кам'яне (антрацит)
95	5785	Дійсний	30.05.2013	30.05.2026	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - виділена на полі діючої шахти "Яблунівська" ВП "Шахтоуправління" "Волинське" ДП "Торезантрацит"	Вугілля кам'яне
96	4334	Дійсний	14.08.2007	14.08.2022	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Площа - №№1-3 в технічних межах шахтоділянки "Центральна 1" (на полі закритої шахти ім.Косіора, пласти 111,k7)	Вугілля кам'яне
97	5127	Дійсний	03.02.2010	03.02.2030	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - "Попівка" (ділянка Фащівська Нижня)	Вугілля кам'яне (антрацит)
98	5249	Дійсний	16.12.2010	16.12.2022	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ) Шахта - "Київська" в межах діючої шахти №81 "Київська"		Вугілля кам'яне (антрацит)
99	5327	Дійсний	13.01.2011	13.01.2018	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка - у межах закритої шахти "Схід"	Вугілля кам'яне (антрацит)
100	4403	Дійсний	28.09.2007	28.09.2027	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - "Краснолиманська" (з прірізкою за пасів з поля шахти "Родинська")	Вугілля кам'яне

101	3410	Дійсний	02.09.2004	02.09.2024	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - ТОВ "Аякс і Ко" на полі закритої шахти "Московська" з глибиною розробки до 70 м 31762410 ТОВАРИСТВО З	Вугілля кам'яне (антрацит)
102	4278	Дійсний	13.06.2007	13.06.2022	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ) Поле шахти - технічні межі поля нетипової шахти № 3 "Октябрь"	Ділянка шахти - "Степанівська". Вугілля кам'яне (антрацит).	Вугілля кам'яне (антрацит)
103	5017	Дійсний	18.09.2009	18.09.2029	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)		Вугілля кам'яне (антрацит)
104	3042	Дійсний	11.07.2003	11.07.2033	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - "Тера" ТОВ "Вуглересурс" на полі закритих шахт "Об'єднана" та "Червона Зірка"	Вугілля кам'яне (антрацит)
105	5080	Дійсний	22.12.2009	22.12.2029	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка - у межах поля шахти "Давидівка" (по технічними межами ділянки Краснотулська Північна №1)	Вугілля кам'яне (антрацит)
106	2823	Дійсний	07.11.2002	07.11.2019	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - "Зоря", з врахуванням прирізки запасів вугілля пласта h7 поля шахти ім. Л.І. Лутугіна ДП "Торезантрацит"	Вугілля кам'яне (антрацит)
107	4256	Дійсний	14.05.2007	14.05.2020	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - "Ударник"	Вугілля кам'яне (антрацит)
108	5037	Дійсний	05.11.2009	05.11.2029	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - Лутугинська Південна 1, пласти h5, h3-1, h3	Вугілля кам'яне (антрацит)
109	3153	Дійсний	08.09.2003	08.09.2033	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - ПП "Агропромсервіс" у межах закритої шахти №45	Вугілля кам'яне (антрацит)
110	3149	Дійсний	08.09.2003	08.09.2033	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - ПП "УкрТЕК" поле закритої шахти "Щотівська"	Вугілля кам'яне (антрацит)

111	5537	Дійсний	24.04.2012	24.04.2024	Видобування корисних копалин (промилова розробка родовищ)	Ділянка шахти - виділена у межах діючої шахти "Краснолуцька"	Вугілля кам'яне (антрацит)
112	5186	Дійсний	08.09.2010	08.09.2030	Видобування корисних копалин (промилова розробка родовищ)	Ділянка шахти - №70 (у межах закритої шахти №70 ДП "Свердловантрацит")	Вугілля кам'яне (антрацит)
113	5948	Дійсний	29.05.2014	29.05.2034	Видобування корисних копалин (промилова розробка родовищ)	Ділянка шахти - виділена у межах діючої шахти ім.М.В.Фрунзе, пласт h 10 8	Вугілля кам'яне
114	3483	Дійсний	28.10.2004	01.10.2016	Видобування корисних копалин (промилова розробка родовищ)	Ділянка шахти - "Південна" ТОВ "Ремавтоматика" на полі закритої шахти "Краснодарська Південна"	Вугілля кам'яне
115	5225	Дійсний	17.11.2010	17.11.2028	Видобування корисних копалин (промилова розробка родовищ)	Поле - шахти "Північна" у межах ділянки "Краснодарська Південна"	Вугілля кам'яне
116	3110	Дійсний	11.08.2003	14.02.2017	Видобування корисних копалин (промилова розробка родовищ)	Поле шахти - "Центральна"	Вугілля кам'яне
117	3111	Дійсний	11.08.2003	11.08.2019	Видобування корисних копалин (промилова розробка родовищ)	Поле шахти - ім. Г.М.Димитрова	Вугілля кам'яне
118	3113	Дійсний	11.08.2003	11.08.2019	Видобування корисних копалин (промилова розробка родовищ)	Поле шахти - "Родинська"	Вугілля кам'яне
119	3344	Дійсний	13.07.2004	05.12.2017	Видобування корисних копалин (промилова розробка родовищ)	Поле шахти - "ім. О.Г. Стаханова"	Вугілля кам'яне
120	5041	Дійсний	12.11.2009	12.11.2029	Видобування корисних копалин (промилова розробка родовищ)	Поле шахти - "Удача" (у межах закритих шахт "Донецька" та №1 "Стужковська"), пласт 13	Вугілля кам'яне

121	5494	Дійсний	16.03.2012	16.03.2023	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - в межах діючої шахти "Ломоватська" (пласт м3)	Вугілля кам'яне
122	5470	Дійсний	27.01.2012	27.01.2024	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - у межах поля закритої шахти №71	Вугілля кам'яне (антрацит)
123	5885	Дійсний	17.12.2013	17.12.2033	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка шахти - виділена у межах поля закритої шахти №71 ДВАТ "Довжанська-Капітальна"	Вугілля кам'яне
124	2927	Дійсний	06.02.2003	06.02.2034	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Поле шахти - "Кам'янська" (поле закритої шахти і м. Газети "Луганська правда")	Вугілля кам'яне (антрацит)

125	4388	Дійсний	27.09.2007	27.09.2025	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка 4 "На"
126	4750	Дійсний	22.10.2008	22.10.2028	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Ділянка "Кра"
127	4948	Дійсний	27.03.2009	27.03.2029	Видобування корисних копалин (промислова розробка родовищ)	Техні

Усього: 508 спецдозволів.